

ස්ථානීය පාරිසරික සහ සමාජ කළමනාකරණ සැලැස්ම
(SSE & SMP)

ආපදා ස්ථානීය අංක 3
අයගම නගරය
රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කය - ගොනු අංක 2
2018 සැප්තැම්බර්

ශ්‍රී ලංකා නායයාම් අවම කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය
ආසියානු යටිතල පහසුකම් ආයෝජන බැංකුව
(AIIB)

සැකසුම:

පාරිසරික අධ්‍යයන සහ සේවා අංශය
ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානය
99/1, ජාවත්ත පාර
කොළඹ 05

Tel: 011-2588946, 011-2503431, 011-22500354

පටුන

1. හැඳින්වීම	1
2. නායයෑම් සිදුවූ ස්ථානයේ තොරතුරු සහ පිහිටීම පිළිබඳ විස්තරය	1
3. නායයෑම් ව්‍යයසනය පිළිබඳ විස්තරාත්මක තොරතුරු	2
4. පවතින අවදානම අවම කිරීම සඳහා මේ වන විට ගෙන ඇති ක්‍රියාමාර්ග	5
5. නාය ප්‍රදේශය හා නාය අවට ප්‍රදේශය පිළිබඳ විස්තර හා වර්තමාන අවධානම් මට්ටම	5
6. ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම් හේතුවෙන් බලපෑම් ඇතිවිය හැකි අවට පරිසරයේ සංවේදී ඒකකයන් පිළිබඳ කෙටි හැඳන්වීමක්	6
7. ව්‍යාපෘති ය යටතේ යෝජිත පිළිසකර කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ගයන්	6
8. ව්‍යාපෘති ප්‍රදේශය හා සම්බන්ධ සමාජ, පාරිසරික බලපෑම් හා අවදානම් හඳුනා ගැනීම	7
8.1 හිතකර බලපෑම	7
8.2 අහිතකර බලපෑම	7
8.2.1 ඉඩම් වලට හා ඉදිරි සංවර්ධන කටයුතු සඳහා පිවිසුම් මාර්ග අවහිර වීම	7
8.2.2 ශාක හා සත්වයින්ට සිදුවිය හැකි පාරසරික හා ජීව විද්යාත්මක බලපෑම	7
8.2.3 ප්‍රදේශයේ ජලවහන රටාවට සිදුවිය හැකි බලපෑම	8
8.2.4 පාංශු බාදනයේ බලපෑම සහ ගංහා පතුලේ සිදුවන වෙනස්වීම්	8
8.2.5 ඉදිකිරීම් කටයුතු නිසා සිදුවන ජල දූෂණය මගින් ඇතිවිය හැකි බලපෑම	8
8.2.6 ඉදිකිරීම් කාලසීමාවේ දී අක්‍රමවත් (එලිමහන් ස්ථාන වල) වැසිකිලි භාවිතය නිසා ජලයට අපද්‍රව්‍ය එකතු වීමට ඇති ඇති හැකියාව	8
8.2.7 පහල ගංහා ප්‍රදේශයේ ජලය භාවිත කරන්නන්ට සිදුවන බලපෑම	8
8.2.8 සන අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීමේ ගැටළු	9
8.2.10 ඉදිකිරීම් වලදී ඇතිවන ශබ්දය දූෂණය, කම්පන, පිපිරීම් වැනි තත්ත්වයන් හේතුවෙන් ගොඩනැගිලි වලට හා යටිතල පහසුකම් වලට සිදුවිය හැකි හානි	9
8.2.11 වැඩබිමේ සේවකයින් හා අවට ප්‍රදේශවාසීන් අතර ඇතිවිය හැකි නොසන්සුන් තත්ත්වයන් ...	9
8.2.12 සේවක නේවාසික කඳවුරු සහ අනෙකුත් ස්ථානීය අවශ්‍යතාවයන්	9
8.2.13 ඉදිකිරීම් අතරතුර ප්‍රදේශවාසීන් වැඩබිමට පිවිසීම හේතුවෙන් ඔවුන්ට මුහුණ දීමට සිදුවිය හැකි අවධානම් තත්ත්වයන්	9
8.2.14 පුපුරණ ද්‍රව්‍ය සහ එවැනි වෙනත් අනතුරුදායක ද්‍රව්‍ය හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි අවධානම් තත්ත්වයන්	9
8.2.15 ඉදිකිරීම් කටයුතු හා මහජන ආරක්ෂාව : මාර්ගය භාවිතා කරන මගීන්ට ඇති අවධානම	10
8.2.16 ව්‍යාපෘති කාල සීමාව තුළ සේවක ආරක්ෂාව	10
9. මහජනතාව ,අනෙකුත් පාර්ෂවකරුවන් වෙනුවෙන් පවත්වා ඇති හෝ පැවැත්වීමට නියමිත උපදේශන සේවාවන්	10
9.1 අදාල පාර්ෂවකරුවන් සමග පැවති උපදේශන සේවාවන් වලදී ඇති වූ එකඟතාවයන් හා නිර්දේශයන් (යොමුව: ඇමුණුම III)	10
10. විශේෂිත පාරිසරික හා සමාජීය බලපෑම්: ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානයේ විශේෂිත ක්‍රියාමාර්ග හෝ මැදිහත්වීම් අවශ්‍ය වන සමාජ, පාරිසරික බලපෑම් හෝ අවදානම් ඇතිවන අංශයන්	10
10.1 ජලය හෝ තෙත් බිම් සඳහා වන බලපෑම් (ඇල මාර්ග වල අපද්‍රව්‍ය එකතු වීමෙන් සිදුවන ගැටළු). නායයෑම් ස්ථානයේ ඉදිකිරීම් / පිළිසකර කිරීම තුළත් දිගුකාලීන බලපෑම් සහ වියහැකි බලපෑම සහ අවදානම් තත්ත්වය	11

10.2 බාදන ක්‍රියාවලිය ආශ්‍රිත බලපෑම් හා ගංඟා පතුලේ සිදුවන වෙනස්වීම්	11
10.3 ප්‍රවාහන හා යටිතල පහසුකම් වලට සිදුවන බලපෑම (විශේෂයෙන් තාවකාලිකව පිවිසුම් මාර්ග හා දුම්රිය මාර්ග අහිමි වීම, වාහන තදබදය).....	11
10.4 පොදු සේවා සැපයීමේදී පහල ප්‍රදේශයට සිදුවන බලපෑම (ජල සැපයුම, අපද්‍රව්‍ය ඉවත් කිරීම, විදුලිය සැපයීම, ආදිය).....	11
10.5 ඉදිකිරීම් භූමියට ආසන්නව වාසය නරන ඉහල හා මධ්‍ය වශයෙන් අතිවිය හැකි අවධානම් තත්ත්වයන් (නාය ඉහල ප්‍රදේශය, පහල ප්‍රදේශය හා පහල ගංඟා නිම්න ප්‍රදේශය).....	11
10.6 නැවත ප්‍රතිස්ථාපනය කල යුතු ප්‍රදේශය තුල පිහිටා ඇති ව්‍යාපාර, කෘෂිකාර්මික බිම් සහ අනෙක් ස්ථාන	11
10.7 නාය ස්ථානයට අසලින්ම පිහිටි ඇති ව්‍යාපාර, කෘෂිකාර්මික බිම් සහ අනෙක් ස්ථාන	11
10.8 වැඩබිම් තුලට සාමාන්‍ය පුද්ගලයින් ඇතුල් වීමේ හෝ හරහා ගමන් කිරීමේ අවශ්‍යතාවය.....	12
10.9 සෞඛ්‍ය හා ආරක්ෂාව පිළිබඳ ගැටළු - කොන්ත්‍රාත්කරුවන් සඳහා සම්මත ගිවිසුම් ඉක්මවා යන විශේෂිත H & S (සෞඛ්‍ය හා සුරක්ෂිතතා) ක්‍රමවේදයන්.	12
10.10 ළමා ශ්‍රමය සහ බලහත්කාරී ලෙස ශ්‍රමය යොදා ගැනීම.....	12
11. ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අවශ්‍ය වන අනුමැතීන් සහ විරෝධතා නොමැති බව.....	12
i. දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලයේ අනුමැතිය.....	12
ii. සැලසුම් කමිටුවේ අනුමැතිය	12
11.2 රජයේ ඉඩම් වල ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා රජයේ ඉඩම් හිමියන්ගෙන් අනුමැතිය ලබා දීම.....	12
11.4 වෙනත් අනුමැතීන්.....	13
11.5 පුද්ගලික ඉඩම් හිමිකරුවන්ගෙන් අනුමැතිය ගැනීම / විරෝධතා නොමැති බව/ නීත්‍යානුකූලව බැඳුණු එකඟතාවයන්.	13
12. පාරිසරික හා සමාජ කළමනාකරණ සැලැස්ම(ESMP)	14
12.1 නැවත පදිංචි කිරීමේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම	14
12.2 ජනතාව ඉවත් කිරීම.....	14
12.4 ව්‍යාපෘති කටයුතු හේතුවෙන් දේපල අහිමි - භාවිතයන් -භාණ්ඩ වීම් සඳහා වන වන්දි ඉල්ලාසිටීම්.	14
12.6 සැලසුම් මත පදනම් වූ පාරිසරික / සමාජ කළමනාකරණ ක්‍රමවේදයන් සලකා බැලීම.	15
12.7 අදියර අතරතුර බලපෑම් අවම කිරීම.....	16
12.7.1 ඉදිකිරීම් අදියර තළ කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ගේ පාරිසරික හා සමාජ කළමනාකරණ අනුකූල වීම සඳහා වන ප්‍රමිතීන්	16
12.7.2 ස්ථානීය හානි අවම කිරීම.....	18
12.7.3 ව්‍යාපෘති ස්ථානය අධීක්ෂණය කිරීම	20
13. දුක් ගැනවිලි වලට සවන් දීම	22
14. තොරතුරු අනාවරණය කිරීම	22

ඇමුණුම් ලැයිස්තුව

ඇමුණුම I: ව්‍යාපෘති ප්‍රදේශයේ චෝදනා ඡායාරූපය.....	i
ඇමුණුම II: අපදා ස්ථානයේ ස්වභාවය සහ උපදේශන සේවාවන්.....	ii
ඇමුණුම III: පාර්ශවකරුවන් සමග පැවැත්වූ සාකච්ඡා තුලදී අනාවරණය වූ විශේෂ කරුණු.....	iii
ඇමුණුම IV: රජයේ ඉඩම් හිමියන්ගෙන් හා පාරිසරික ආයතන වලින් අනුමැතිය ලබා ගැනීම සඳහා යෝජිත ක්‍රමවේදය.....	vi
ඇමුණුම V: අධ්‍යයන කණ්ඩායම.....	vii
ඇමුණුම VI: විමර්ශන ලැයිස්තුව.....	vii

රූපසටහන් ලැයිස්තුව

රූපය 1: යෝජිත නායයාම් අවම කිරීමේ ස්ථානයේ ගුගල් ඡායාරූපය.....	2
රූපය 2a: මාර්ගයේ ඉහල බෑවුම (නාය යාමට ලක් වූ බෑවුම සහ මාර්ගයේ වෙන් කල ප්‍රදේශය තුළ තැන්පත් වූ සුන්බුන්).....	3
රූපය 2b: තැන්පත් වූ සුන්බුන් සහිත මාර්ගයේ පහළ බෑවුම.....	3
රූපය 2c: පහළ බෑවුම් ප්‍රදේශය මත පතිත වූ විශාල පාෂාණ කොටස්.....	4
රූපය 2d: නායයාම් නිසා හානියට පත් ගොඩනැගිලි.....	4
රූපය 3: නායයාම් සිදුවූ ප්‍රදේශයේ භෞතික ලක්ෂණ සහ පිහිටීම පිළිබඳ දළ රූප සටහන.....	4

වගු ලැයිස්තුව

වගුව 1: අනුමැතීන් ලබා ගැනීම සඳහා නියමිත කාල නියමය.....	13
වගුව 2 : සැලසුම් අදියරේදී පාරිසරික හා සමාජීය කරුණු සලකා බැලීම.....	15
වගුව 3: ES & HS සමඟ අනුකූල වීම සඳහා කොත්‍රාත්කරුගේ අවශ්‍යතාව.....	17
වගුව 4: ස්ථානීය ES & HS අවම කිරීම සඳහා ගනු ලබන පියවර.....	18
වගුව 5: පාරිසරික හා සමාජ අධීක්ෂණ සැලසුම; ඉදිකිරීම් අදියර.....	21
වගුව 6: තොරතුරු අනාවරණය කිරීමේ යෝජිත සැලැස්ම.....	22
වගුව 7: තොරතුරු රැස්කර ගැනීම සඳහා සම්බන්ධකර කරගත් ආයතන සහ නිලධාරීන්.....	23

කෙටි යෙදුම්

AIIB	ආසියානු යටිතල පහසුකම් ආයෝජන බැංකුව Asian Infrastructure Investment Bank
CEA	මධ්‍යයම පරිසර අධිකාරිය Central Environmental Authority
DFC	වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව Department of Forest Conservation
DS	ප්‍රාදේශීය ලේකම් Divisional Secretary
DWLC	වන ජීවී දෙපාර්තමේන්තුව Department of Wild Life Conservation
EH & S	පරිසර හා සමාජ ආරක්ෂණ Environmental Health & Social
E & SU of PMU	පාරිසරික සමාජ ආරක්ෂණ හා ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ අංශය Environmental & Social Unit of Project Management Unit
E & S & H & S unit of PMU	ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ ඒකකයේ පාරිසරික හා සමාජ සහ සෞඛ්‍ය සහ ආරක්ෂක ඒකකය Environmental & Social & Health & Safety Unit of Project Management Unit
ESMF	පාරිසරික හා සමාජ කළමනාකරණ රාමුව Environmental and Social Management Framework
ESMP	පාරිසරික සමාජ කළමනාකරණ සැලැස්ම Environmental Social Management Plan
SSE & SMP	නිශ්චිත පාරිසරික සහ සමාජ කළමනාකරණ සැලැස්ම Site Specific Environmental and Social Management Plan
GN	ග්‍රාම නිලධාරී Grama Niladhari
GOSL	ශ්‍රී ලංකා රජය Government of Sri Lanka
GSMB	භූ විද්‍යා සමීක්ෂණ හා පතල් කාර්යාංශය Geological & Mines Bureau
NBRO	ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානය National Building Research Organization
RDA	මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය Road Development Authority

1. හැඳින්වීම

ශ්‍රී ලංකා රජය ආසියානු යටිතල පහසුකම් ආයෝජන බැංකුව (AIB) හා සම්බන්ධ වෙමින් එම බැංකුවේ මූල්‍ය ආධාර මත ශ්‍රී ලංකාවේ පළාත් 6ක දිස්ත්‍රික්ක 11ක නාය යෑම් සිදුවන ස්ථාන පිළිසකර කිරීමේ ව්‍යාපෘති යක් ආරම්භ කර ඇත. මෙම ව්‍යාපෘති ය පරිසරික හා සමාජ ආරක්ෂණමය වශයෙන් AIB බැංකුවේ හා ලංකා රජයේ නීතිරීතිවලට අනුකූලව සිදුවිය යුතුය. ව්‍යාපෘති යේ ස්වභාවය සහ එහි ක්‍රියාවලිය සැලකිල්ලට ගනිමින් AIB බැංකුව අපේක්ෂා කරන පරිදි ඔවුන්ගේ පාරිසරික හා සමාජ ආරක්ෂණ ප්‍රතිපත්ති වලට අනුකූල වන පරිදි පාරිසරික සහ සමාජයීය කළමනාකරණ රාමුවක් (ESMF) සකසා ඇත.

පාරිසරික සහ සමාජයීය කළමනාකරණ රාමුවහි (ESMF) අරමුණු වන්නේ ව්‍යාපෘති ය ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී AIB බැංකුවේ ආරක්ෂණ ක්‍රමවේද සහ ජාතික පාරිසරික හා සමාජ ප්‍රඥප්තිය පිළිබඳ මාර්ගෝපදේශයන් සැපයීමයි. ව්‍යාපෘති ය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ආයතනය වශයෙන්; ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානය (ජා.ගො.ප.ස.) සමස්ත ව්‍යාපෘතිය වෙනුවෙන් සකස් කරනු ලබන පාරිසරික හා සමාජීය කළමනාකරණ රාමුව, ව්‍යාපෘති යට අදාල පාර්ශවයන් ඒ ආකාරයෙන්ම ක්‍රියාත්මක කිරීම සහතික කරනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

පාරිසරික , සමාජ , සෞඛ්‍ය හා ආරක්ෂණ තත්වයන් ව්‍යාපෘති ස්ථානයෙන් ස්ථානයට වෙනස් වන එබැවින් එවැනි වෙනස් වන නිශ්චිත තත්වයන් පිළිබඳ අවධානය යොමු කිරීම වැදගත් වේ. එමනිසා පාරිසරික සහ සමාජයීය කළමනාකරණ රාමුවට අනුව පාරිසරික සහ සමාජයීය ඇගයීම් සඳහා එක් එක් නායයාම් ස්ථානයට විශේෂිත වූ පාරිසරික හා සමාජ කළමනාකරණ වාර්තා (SSE & SMP) සකසා ඇත. එම ස්ථානයේ විශේෂිත පාරිසරික සහ සමාජ කළමනාකරණය පිළිබඳ සැලසුම් මගින් විශේෂිත පිළිසකර ක්‍රමවේදයන්, සෞඛ්‍ය, සමාජ සහ ආරක්ෂණ කළමනාකරණය සම්බන්දයෙන් සලකා බැලිය යුතු අංශයන් පිළිබඳ ඉදිකිරීම් සහ මෙහෙයුම් කාලය තුළ අවශ්‍ය මග පෙන්වීම් ලබාදෙනු ඇත.

අයගම නගරයේ නායයාම් අවම කිරීම සඳහා යෝජිත ආපදා ස්ථානයකි. එම ස්ථානය සඳහා විශේෂිත පාරිසරික සහ සමාජ කළමනාකරණ සැලැස්මක් සකස් කර ඇත. ගැඹුරු පාරිසරික හා සමාජ අධ්‍යයනවකින් පසුව මෙම සැලැස්ම සකස් කර ඇත.

- i. ව්‍යාපෘතියට අදාල කලාපයේ සංවේදී පාරිසරික හා සමාජීය අංග හඳුනා ගැනීම.
- ii. ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම් හේතුවෙන් සැලකිය යුතු පාරිසරික හා සමාජීය බලපෑම් හඳුනා ගැනීම.
- iii. හානිය අවම කරන පියවර යෝජනා කිරීම.
- iv. මෙම ව්‍යාපෘති යට අදාල වන පාරිසරික සහ සමාජ නිරීක්ෂණ අවශ්‍යතා තීරණය කිරීම.
- v. ව්‍යාපෘති ය ක්‍රියාත්මක වන අතරතුර අදාල පාරිසරික නියාමයන් හා ක්‍රියාපටිපාටීන් අධ්‍යයනය කිරීම.

2. නායයෑම් සිදුවූ ස්ථානයේ තොරතුරු සහ පිහිටීම පිළිබඳ විස්තරය

ස්ථාන අංක 03 , ගොනු අංකය-2 , රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කය, අයගම නගරයේ නායයාම.

ස්ථානීය තොරතුරු

- i. සබරගමු පළාතේ රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයේ අයගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයේ, අයගම ග්‍රාම නිලධාරී (භාලන) කොට්ඨාශය යටතේ පරිපාලනමය වශයෙන් මෙම ස්ථානය පරිපාලනය වේ. නාය යාමට ලක් වූ කොටස අයගම - ගවරිගිරිය මාර්ගයේ පිහිටා ඇති අතර කඩා වැටුණු බැවුම පිහිටා ඇත්තේ අයගම දිස්ත්‍රික් රෝහල සහ අයගම පොලිස් ස්ථානය අතර පිහිටි කඳුකර ප්‍රදේශය තුළ වේ .
- ii. ආසන්නම නගරය වන්නේ මීටර් 500 ක් පමණ දුරින් පිහිටි අයගම නගර වේ.
- iii .ස්ථානීයයේ GPS අගය 6.640051N, 80.309547 E. (යොමුව: රූපය 1. ස්ථානයේ ගූගල් ඡායාරූපය.)
- iv. මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරියේ වෙන්කළ ඉඩමක් සහ පුද්ගලික ඉඩම් මෙම ස්ථානයට අයත් වේ.

රූපය 1: යෝජිත නායයාම් අවම කිරීමේ ස්ථානයේ ගුගල් ඡායාරූපය .යොමුව: වැඩිදුර අධ්‍යයනය සඳහා ගුවන් ඡායාරූපය ඇමුණුම 1 යටතට ඇතුළත් කර ඇත.

3. නායයෑම් ව්‍යයසනය පිළිබඳ විස්තරාත්මක තොරතුරු

2003 වර්ෂයේදී මෙම කඳු පන්තියෙහි නායයාමක් සිදුවී ඇති අතර මාර්ග පුළුල් කිරීම සඳහා බෑවුම් කැනීම්, අවිධිමත් මාර්ග කැපීම්, ගොඩනැගිලි හා නිවාස ඉදිකිරීම හේතුවෙන් බෑවුමේ අස්ථාවරභාවය ආරම්භ වී ඇත. 2017 මැයි මස 24,25 සහ 26 යන දිනවලදී සිදු වූ මි.මී. 300 ට අධික වර්ෂාපතනය හේතුවෙන් සාපේක්ෂ වශයෙන් විශාල නාය යාමක් සිදු වී ඇත. 2017 .05.26 දින විශාල පාංශු / පාෂාණ බිම් කොටසක් කඩා වැටී ඇති අතර පාංශු බාදනයෙන් / සුන්බුන් කඩා වැටීමෙන් මාර්ගයේ පදිකයින් සඳහා වූ මංකිරුව සම්පූර්ණයෙන්ම අවහිර වී ඇත. මේ වන විට නාය යාමට ලක් වූ විශාල පාංශු කොටස මාර්ගයේ දෙපස ප්‍රදේශයේ ඉහල සහ පහල බෑවුම් මත රඳා පවතී.

අස්ථාවර බෑවුමේ කොටසක රබර් වගාවක් ඇති අතර ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානයේ (NBRO) වාර්තාවට (අංක NBRO / 31/3500/06 / RDO (L1) / M1 / AW / 12/275) අනුව භූමි පරිභෝජන රටාව මෙම නායයාමේ තත්වයන් වැඩි කරනු ලබන බව අනාවරණය වේ. බස්නාහිර දෙසින් පිහිටි ගොඩනැගිලි ඉදි කිරීමේදී බෑවුම කපා දැමීමෙන් බෑවුමේ ආධාරය අඩු කර ඇති බව වාර්තාවේ සඳහන් වේ. තවද, දකුණු, නැගෙනහිර හා ඊසාන දිශාවන්හි මායිම්වල මාර්ග සහ ගොඩනැගිලි ඉදි කිරීම මගින් බෑවුමේ අස්ථාවරත්වය ඇති කර ඇත. එපමණක් නොව, අසාර්ථක කොටස රබර් වගාවකින් යුක්ත වේ . රබර් වගාව ඊසාන දිශාවෙහි දක්නට ලැබෙන අතර "වල්දෙල්" සහ වේවැල් වැනි පඳුරු සහිත ශාක වලින් සමන්විත වන ස්වාභාවික වනාන්තරයක් දැකිය හැකිය.

එම කාල පරිච්ඡේදය තුළම අයගම නගරය හරහා ගලා යන "හීන් ගඟ" පිටාර ගැලීම හේතුවෙන් ගං වතුර තත්වයක් ඇති වී ඇත.දින 3ක් මුළුල්ලේ නගරයේ පහත් බිම් කොටස් හා ගොඩනැගිලි ගං වතුරට යට වී පැවතී තිබේ ඇත . නායයෑම්, ගංවතුර හා අධික වර්ෂාව නිසා මිනිසුන් දැඩි දුෂ්කරතාවන්ට මුහුණ දී ඇති අතර, බටහිර දිශාවෙන් එහා මෙහා ගමන් කිරීම සම්පූර්ණයෙන්ම නවත්වා ඇති අතර , නිවැසියන් ඉවත් කිරීම, ගොඩනැගිලි හා ද්‍රව්‍ය වලට හානි සිදු වීම , ජීවනෝපාය මාර්ග විනාශ වීම සහ ගොඩබිමෙන් සහන ලබා ගැනීමේ මාර්ග පවා අවහිර වී ඇත.

පහල බැවුමේ නිවාස වලට සිදුව ඇති හානියේ ස්වභාවය.

නායයාම සිදුවූ ප්‍රදේශය නාගරික යටිතල පහසුකම් , ගොඩනැගිලි සහ සේවා වලින් සමන්විත අයගම නගර මධ්‍යයයේ පිහිටා ඇත. සිල්ලර වෙළඳාම සහ ව්‍යාපාරික සාප්පු සංකීර්ණය මාර්ගය දෙපස පිහිටා තිබේ. මෙම අනතුර හේතුවෙන් නිවාස 14 ක් ඉහල අවධානමක් සහිතව පවතී. (අංක NBRO / 31/3500/06 / RDO (L1) / M1 / (AW) / 17/275) . එම නිවාස 14 න් නිවාස 09 කට සම්පූර්ණයෙන්ම හෝ අර්ධ වශයෙන් හානි සිදුවී ඇත. එමෙන්ම ව්‍යාපාර ස්ථාන (15) කිහිපයක් ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානය විසින් අධි අවදානම් බාණ්ඩයක් ලෙස සලකනු ලබන අතර, මෙම සිද්ධියෙන් කිසිදු හානියක් සිදුවී නොමැත බව ජනතාව විසින් පවසන අතර, පොලීසිය වහාම ඉවත් කිරීම් සිදු කර ඇති බැවින් කිසිදු හානියක් සිදු වී නොමැත.

අනතුර හේතුවෙන් මාර්ගයට හානි සිදු වීම හා සුන්බුන් පිරි තිබීම නිසා මාර්ගය වැසීමට සිදු වී තිබේ . සිද්ධිය සිදු වීමෙන් මාර්ගයේ වාහන ගමනාගමනය, නිවාසවලට පිවිසීමේ පහසුකම්, ප්‍රජා සේවා (පාසල්, ප්‍රජා මධ්‍යස්ථානය , සෞඛ්‍ය සේවා, ආගමික ස්ථාන ආදිය) යනාදිය කෙරෙහි දින කිහිපයක් තිස්සේ බාධා පැමිණියේය. මෙම සිද්ධිය නිසා රබර් වගාවේ කොටසකටද අලාභහානි වී ඇත. (යොමුව . රූපය 2: ව්‍යාපෘති ප්‍රදේශයෙහි ඡායාරූප)

මාර්ගයට සහ මාර්ග වසා දැමීමෙන් සිදු වූ හානි

කඩා වැටුණු බැවුමෙන් ඇති වූ සුන්බුන් මාර්ගය හරහා ආසන්නයේ ඇති ඇළ මාර්ගය(පහළ බැවුමේ) දක්වා ගමන් කරයි , "හීන් ගහ" සුන්බුන් ගලා යන මාර්ගය ලෙස සැදෙමින් පස සහ ගල් පතුරු මාර්ගය මත තැන්පත් කරන අතරම මාර්ගයේ දෙපස පිහිටි ගොඩනැගිලි වලට ද හානි පමුණුවා ඇත. මෙම සිදුවීමෙන් රථවාහන ගමනාගමනයට සම්පූර්ණයෙන්ම බාධා ඇති වී ඇති අතර, හීන් ගහෙහි තාවකාලික සුළු ජල ගැලීම් තත්ත්වයක් ඇති විය. මෙම මාර්ගය ව්‍යාපාර සහ පරිපාලන නගරයක් වන අයගම නගරය සඳහා ප්‍රවේශ මාර්ගයක් වන අතර මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් දින කිහිපයක් මාර්ගය තාවකාලික ලෙස වසා දැමීම හේතුවෙන් මාර්ගය භාවිතා කළ මගීන් සඳහා එය බාධාවක් විය . මෙම කාලය තුළ නායයෑම්, මාර්ග වසා දැමීම, ගංවතුර හා දැඩි වැසි නිසා ප්‍රදේශයේ ජනතාව දැඩි දුෂ්කරතාවන්ට මුහුණ දී ඇත.

ස්වභාවික වෘක්ෂලතාදිය හා කුඩා ඇළ මාර්ග වලට හානි සිදු වීම

නාය යෑමෙන් ඇති වූ සුන්බුන් ගලා යාමේ ප්‍රතිඵලයක් ස්වභාවික වෘක්ෂලතාදිය (ගංගා ආශ්‍රිත වෘක්ෂලතා) සහ ගංගා පරිසර පද්ධතිය සම්පූර්ණයෙන්ම විනාශ වී ඇත. (යොමුව රූප 2a, 2b, 2c සහ 2d බලන්න.)

	
<p>රූපය 2a: මාර්ගයේ ඉහල බැවුම (නාය යාමට ලක් වූ බැවුම සහ මාර්ගයේ වෙන් කල ප්‍රදේශය තුළ තැන්පත් වූ සුන්බුන්)</p>	<p>රූපය 2b: තැන්පත් වූ සුන්බුන් සහිත මාර්ගයේ පහළ බැවුම</p>

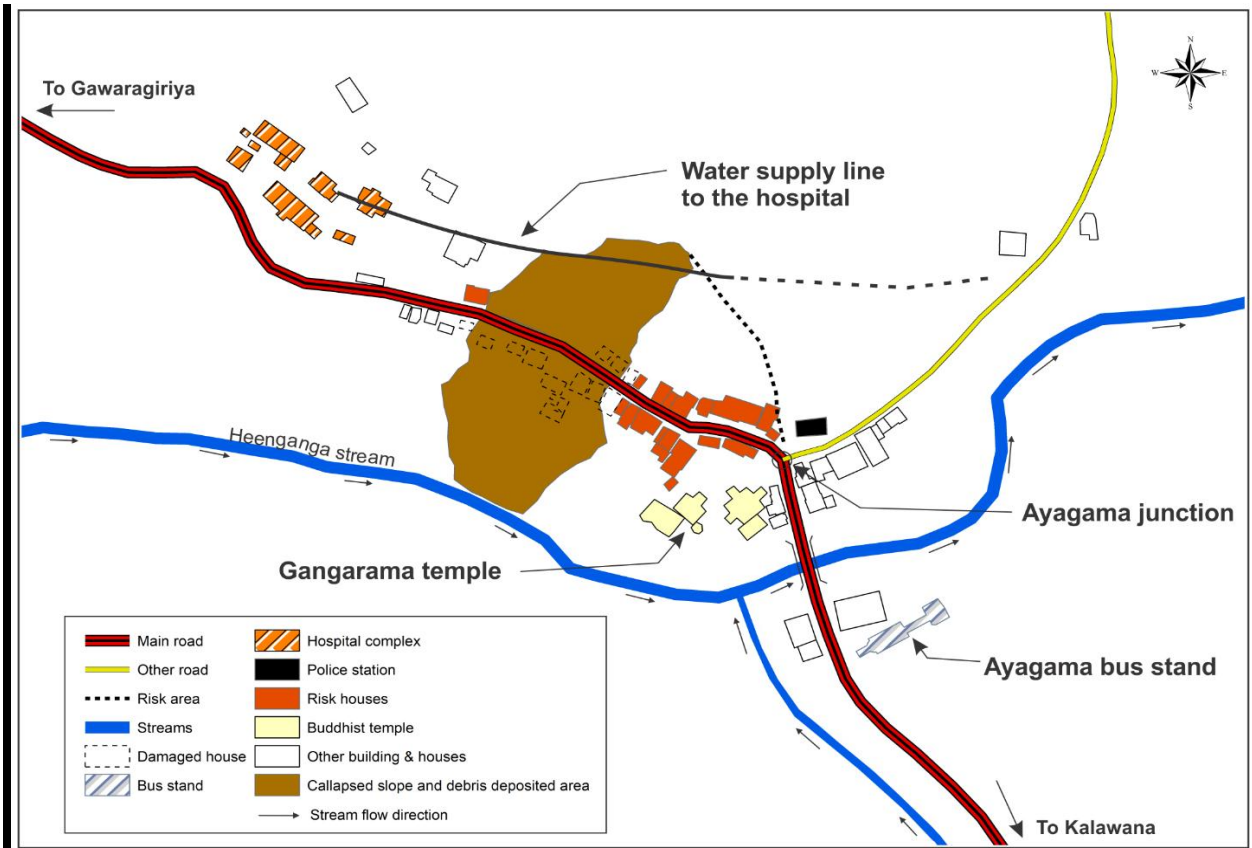

රූපය 2c: පහල බෑවුම් ප්‍රදේශය මත පතිත වූ විශාල පාෂාණ කොටස්

රූපය 2d: නායයාම නිසා හානියට පත් ගොඩනැගිලි

රූපය 2: නායයෑම සිදුව ඇති ප්‍රදේශයේ ඡායාරූප

රූපය 3: නායයෑම සිදුවූ ප්‍රදේශයේ භෞතික ලක්ෂණ සහ පිහිටීම පිළිබඳ දළ රූප සටහන

4. පවතින අවදානම අවම කිරීම සඳහා මේ වන විට ගෙන ඇති ක්‍රියාමාර්ග

මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් ඉතා ඉක්මනින් මාර්ගය වසා ඇති අතර තොරතුරු අනුව එම මාර්ගය සති කීපයක් තිස්සේ වසා තබා ඇත. මාර්ගයේ තිබූ සුන්බුන් ඉවත් කර පහත බැවුම් ප්‍රදේශය තුළ තැන්පත් කරන ලදී (රූපය 2a). ජා.ගො.ප. සංවිධානයේ පසුවිපරම් පරීක්ෂණයෙන් පසුව අර්ධ වශයෙන් හානියට පත්වූ නිවාසවල නැවත පදිංචි කරවන ලද නිවැසියන් ඉවත් කිරීම සඳහා ඉල්ලුම් කරන ලදී.(යොමුව :රූපය 3)

පවතින අවධානම හේතුවෙන් කර ඇති ඉවත් කිරීම්:

දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලයේ සහාය ඇතිව දැඩි අවදානමට ලක්ව සිටින පවුල් අනතුර සිදු වන කාලය; (නායයෑම් සහ ගංවතුර) තුළ විහාරස්ථානයේ තාවකාලික කඳවුරක (ගංගාරාම විහාරස්ථානය) පදිංචි කර තිබේ. ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානය විසින් නායයාම් ප්‍රදේශය තුළ එතෙක් නායයෑම් හානි සිදු නොවූ ඉහල අවදානමක් ඇති ව්‍යාපාරික ස්ථානවල සිටින නිවැසියන්ට පූර්ව අනතුරු ඇඟවීම් සිදු කර ඇත.

- වර්ෂාපතනය >පැයකට මි.මී 75 හෝ > දිනකට මි.මී 150 වී නම් ජනතාව අවදානයෙන් සිටීම සහ ඉවත්වීම් අනුගමනය කළ යුතුය.
- පාංශු බාදනය වළක්වා ගැනීම
- බාධක ඉවත් කිරීම සහ අස්ථාවර වූ බැවුම මත වූ නිවාස ආසන්නයේ ඇති කානු වැඩිදියුණු කිරීම.

5. නාය ප්‍රදේශය හා නාය අවට ප්‍රදේශය පිළිබඳ විස්තර හා වර්තමාන අවධානම් මට්ටම

මේ වන විට ඉහළ බැවුමෙහි හානි වූ බැවුම් කොටසෙහි පස සහ පාෂාණ කොටස් කැඩී යාමෙන් නිරාවරණය වී ඇත. ජලාපවහනය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා කිසිදු ක්‍රියාමාර්ගයක් ගෙන නොමැත. පහල බැවුමෙහි පිහිටි නිවාස වලට හානි සිදු වී ඇති අතර නිවැසියන් විසින් දැනටමත් නිවාස වලින් ඉවත් වී ඇත. නාය යාමට ලක් වූ ප්‍රදේශයෙහි අවට ප්‍රදේශය රබර් ශාක වලින් යුක්ත වේ. රබර් වගාව ඊසාන දිශාවෙන් දක්නට ලැබෙන අතරම ස්වභාවික වනාන්තරයේ කඳුකර ප්‍රදේශයේ "වල් දෙල්" වැනි ශාක සහ වේවැල් වැනි පඳුරු ආවරණ දක්නට ලැබේ. පහළ බැවුමෙහි ගෙවතු , ජනාවාස සහ ව්‍යාපාර ස්ථාන මාර්ගයේ දෙපස දැකිය හැක. හානි වූ බැවුමේ ආසන්න ප්‍රදේශ හා යාබද ඉඩම් වල අයිතිය කොටසක් RDA මගින් මාර්ගය සඳහා වෙන් ඇති කොටසට සහ පුද්ගලික හිමිකරුවන්ට පවතී. මාර්ගයේ ගමන් කරන මගීන් හට, නිතර නිතර සිදුවන සුළු කඩාවැටීම් හේතුවෙන් තවමත් ක්‍රියාකාරීව පවතින බැවුමෙන් ඉහළ අවදානමක් ඇත.

අයගම දිස්ත්‍රික් රෝහලේ ජල සැපයුම් නළය හානි වූ බැවුම හරහා ගමන් කරන අතර අනාගත බැවුම් අස්ථාවරතාවන් හේතුවෙන් මෙම ජල මාර්ගය මේ වන විට අවදානමට ලක්ව ඇත. මෙම ජල මාර්ගය වෙත ජලය ලබා ගන්නේ ඉහළ කඳුකරයේ වනාන්තර රක්ෂිතයේ රත්මල්තැන්න සිට පැමිණෙන ඇළ මාර්ගයන් හරහා වේ. රෝහල් කළමනාකරණයට අනුව (වෛද්‍ය සුසිල් කුමාර් සහ හෙද නිලධාරීන් සුදර්වා විජේවික්‍රම) රෝහලට ඇදත් 64 ක් සහ ප්‍රසූතිකාගාරයක් ඇති අතර ශල්‍යාගාරයක් නොමැත. දිනකට බාහිර රෝගී ඒකකය රෝගීන් 100-120 අතර ප්‍රමාණයකින් සමන්විත වන අතර සාමාන්‍යයෙන් රෝගීන් 10-15 අතර ප්‍රමාණයක් නේවාසිකව ප්‍රතිකාර ලබයි. ඇස්තමේන්තු වත්මන් ජල පරිභෝජන ප්‍රමාණය සාමාන්‍යයෙන් දිනකට සන මීටර් 3-5 පමණ වන අතර, මෙම ප්‍රභවයෙන් ලැබෙන ජල සැපයුම අවුරුද්ද පුරාම අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක වීමට බාධාවන් ඇති නොවේ. බාධාවකින් තොරව මෙම සැපයුම ලබා ගැනීම සඳහා විකල්පයන් තිබේ. කෙසේ වෙතත්, වියළි කාලවලදී එම සැපයුම හරහා ප්‍රමාණවත් සැපයුමක් ලබා නොදේ.

මෙම අන්තරායට ලක් වූ පහත සඳහන් අයිතිකරුවන්ට අයත් නිවාසවල විශාල අවදානමක් පවතී.

- එම්.එම්.ඒ.ඥානසේන මහතා , ඒ.පී.එන්.එන්.සරත් කුමාර මහතා , ඒ.කේ.සුසන්ත ජානක කුමාර මහතා,
- ඒ.කේ.වයි. පද්මලතා මහතා , ඒ.කේ. ලලිත් ප්‍රේමරත්න මහතා , ඒ.කේ.කසුන් රංගන ප්‍රේමරත්නමහතා,
- සංජීව රණවිරාච්චි මහතා , කේ. ඒ. ජයකොඩි මහතා , පී. ඩී. ධනපාල මහතා,
- අර්ජුන් අබේගුණවර්ධන මහතා, තමරා ප්‍රියංගනී මහත්මිය , යූ. ඒ පද්මසිරි මහතා,
- කේ. සුනිල් ශාන්ත මහතා.

තවදුරටත්, නායයෑම් හේතුවෙන් ව්‍යාපාර ස්ථාන කෙරෙහිද අවදානමක් ද පවතී.

දහම්සා ෂූ පැලස්	ශාන් ඵන්ජින් අළුත්වැඩියා
ඩබ්ලිව්.ගුණප්‍රේම	මීනාරා ඵන්ටර්ප්‍රයිසස් සහ අයගම ෆාමසිය
ගාමිණී ස්ටෝර්ස්	ඩිස්පෙන්සරිය සහ සනුරි සැලෝන්
ගාමිණී භාර්ඩවෙයාර්	රේණුකා ව්‍යාපාරික ස්ථානය
නිශ්ශංක ටයර්	ජයසූරිය කඩය
සියරට ඇඹරුම්හල	අයගම රබර් කඩය
DSI ආයතනය	හේමන්ත ව්‍යාපාරික ස්ථානය

සුදු යකඩ වැඩපල - (විජේබණ්ඩාර) වානේ වැඩමුළුව

6 . ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම් හේතුවෙන් බලපෑම් ඇතිවිය හැකි අවට පරිසරයේ සංවේදී ඒකකයන් පිළිබඳ කෙටි හැඳින්වීමක්

ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී බලපෑමට ලක්විය හැකි අංග සහ සේවාවන්:

- i. අයගම දිස්ත්‍රික් රෝහල වෙත ජලය සැපයුම් මාර්ගය
- ii. මාර්ගය ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම් සහ මගීන්
- iii. රෝහලේ හදිසි ප්‍රතිකාර සේවය සහ රෝගීන් මාර්ගය භාවිතා කිරීම. (ව්‍යාපෘති ස්ථානය රෝහලට මීටර් 200 ක් පමණ දුරින් පිහිටා ඇත)
- iv. පරිපාලන කටයුතු සඳහා අයගම නගරයට පැමිණෙන ජනතාව, සමාජීය වෙළඳාම්, ක්‍රියාකාරකම් සහ රෝහලට පැමිණෙන රෝගීන් පීඩාවට පත් වේ. (අයගම පොලිසිය, අයගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය සහ ව්‍යාපෘති ය ආසන්නයේ පිහිටා ඇති කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදන මිලදී ගැනීමේ වෙළඳසැල්: තේ කොළ, පොල්)
- v. ගංගා ජලයේ ගුණාත්මකභාවය හා පහල බෑවුමේ ගංඟාවේ යටිතල ව්‍යුහය කෙරෙහි ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම් බලපානු ඇත.
- vi. තවමත් ඉවත් කර නොගත් පහල බෑවුමේ පුද්ගලයන් සහ ඔවුන්ගේ ජීවන ක්‍රියාකාරකම්
- vii. අවදානම ප්‍රදේශයේ නිවාස සහ ගොඩනැගිලි
- viii. තේ කොළ, රබර් නිෂ්පාදන ප්‍රවාහනය කිරීම

ප්‍රදේශයේ ස්වාභාවික භූමි පරිසර පද්ධතිය වෙනුවට තේ වගාවන් ආරම්භ කර ඇති අතර, ව්‍යාපෘති යේ ක්‍රියාකාරිත්වය මගින් ස්වාභාවික පරිසර පද්ධතිවලට සෘජු බලපෑමක් නොමැත.

7. ව්‍යාපෘති ය යටතේ යෝජිත පිළිසකර කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ගයන්

යෝජිත හානිය අවම කිරීමේ වැඩ කටයුතු මගින් ලිහිල් සුන්බුන් හා ගල් කුට්ටි ඉවත් කිරීම, බෑවුමේ හැඩය වෙනස් කිරීම , බෑවුම ශක්තිමත් කිරීම, ස්ථිර ව්‍යුහයන් සකස් කරමින් ජලාපවහනය වැඩිදියුණු කිරීම මගින් පවත්නා කානු පද්ධතියට අත්වැලක් සැපයීම සහ මතුපිට බාදන පාලන ක්‍රම ආදිය සිදු කෙරේ. ව්‍යාපෘති ක්‍රියාවන් මගින් සුන්බුන් සහ බෑවුම් කැණීම්, තිරස් කැණීම්, කොන්ක්‍රීට් කටයුතු , වෙඩි දමා නිර්මාණය කිරීම් , ගැබියම්(ආරක්ෂාව යොදන පස් හෝ වැලි කොට්ටි) ව්‍යුහයන් සකස් කිරීම , බාදනය පාලනය සහ තිරස් කාණු ඉදි කිරීම ආදියයි.

8. ව්‍යාපෘති ප්‍රදේශය හා සම්බන්ධ සමාජ, පාරිසරික බලපෑම් හා අවදානම් හඳුනා ගැනීම

8.1 හිතකර බලපෑම

i. අවම කිරීමේ කටයුතු මගින් දැනට මාර්ගය අවට පවතින අස්ථායී බැවුම් ස්ථායී කිරීම සහ මගීන්ගේ ආරක්ෂාව සහතික කිරීම. අයගම සහ ගවරගිරිය නගර අතර මනා සම්බන්ධතාවයක් ඇති කිරීම. මෙම මාර්ගය පාරිසරිකව සංවේදී සෞන්දර්යාත්මක ආකර්ෂණීය හු දර්ශන සහිතව දිවෙන අතර දේශීය හා විදේශීය පරිසර හිතකාමී සංචාරකයින්ට දර්ශනීය විනෝදාස්වාද ලබා දීම සහ සංචාරකයින් සඳහා මාර්ගයේ ආරක්ෂාව සහතික කරනු ඇත. එසේම තේ සහ රබර් නිෂ්පාදන ප්‍රවාහනය කිරීම සහතික කරනු ඇත.

ii. වර්තමානයේ අවදානමට ලක්ව ඇති ඉඩම්, ගොඩනැගිලි සහ නිවාස සංවර්ධනය මගින් ආරක්ෂිත වනු ඇත. මෙම ඉඩම් අයගම නගරය ආසන්නයේ පිහිටා ඇති බැවින් වටිනාකමින් සහ ඉහළ සංවර්ධන ඉල්ලුමක් ඇති අතර අනාගත සංවර්ධන අවස්ථා සහතික කරනු ඇත.

iii. හානිය අවම කිරීමේ වැඩ කටයුතු මගින් අඛණ්ඩ ගමනාගමන ප්‍රවාහනයක් සහ මාර්ග සම්බන්ධතා පවත්වා ගැනීමත්, වැසි සමයේ දී මගීන්ගේ ආරක්ෂාව වැඩි දියුණු කරනු ඇත. කලින් සඳහන් කළ පරිදි අයගම නගරය සහ ව්‍යාපෘති ස්ථානයට නැගෙනහිර දෙසින් පිහිටි පහත් බිම් වල නේවාසික ගොඩනැගිලි ගංවතුර අවදානමට ලක්වීමේදී අවශ්‍ය ඉවත් කිරීම් කටයුතු සහ එම කාලයේදී ගංවතුර සහනාධාර ලබා දීම සඳහා භාවිත හැකි මාර්ගයක් වනු ඇත.

iv. හානිය අවම කිරීමේ කටයුතු මගින් අයගම දිස්ත්‍රික් රෝහලේ ජල සැපයුම් මාර්ගය නිසි පරිදි ස්ථාපනය කිරීම මගින් ජලයේ සුරක්ෂිත බව සහතික කිරීම සඳහා පියවර ගෙන තිබේ.

එබැවින් මෙම ව්‍යාපෘති ය පරිසර හිතකාමී හා සමාජීය වශයෙන් ප්‍රයෝජනවත් විය හැකිය.

8.2 අහිතකර බලපෑම

හානිය අවම කිරීමේ වැඩ කටයුතු සාමාන්‍යයෙන් බැවුම් අස්ථාවර වීමෙන් දැනටමත් බාධා ඇති ප්‍රදේශයට සීමා වී ඇත. එබැවින්, අහිතකර බලපෑම් එම ප්‍රදේශයට පමණක් සහ ඉදිකිරීම් කාලය තුළට පමණක් සීමා කර ඇත.

8.2.1 ඉඩම් වලට හා ඉදිරි සංවර්ධන කටයුතු සඳහා පිවිසුම් මාර්ග අවහිර වීම

ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම් සඳහා සැලසුම් කර ඇති භූමියට පෞද්ගලික (බන්ධාරවත්ත යනුවෙන් නම් කරන ලද පුද්ගලයා) සහ අධිකාරිය සතු (RDA) මාර්ගයෙන් කොටසක්ද අයත් වේ. මායිමෙහි රබර් වගාවක් පිහිටා ඇත. ව්‍යාපෘති භූමියේ පර්යන්තයේ හානිවූ නිවසක් පවතී. මෙම නිවස අයත් වන්නේ තමාරා ප්‍රියංගනී මහත්මියට වේ. ඇය නිවසින් ඉවත් කර ඇති අතර නැවත පදිංචි කරවීම සඳහා තවමත් අපේක්ෂා නොකෙරේ. එම නිවස ඉවත් කිරීමට අවශ්‍ය විය හැකිය. ව්‍යාපෘති ස්ථානය කිසිදු ආකාරයක රැකියා ස්ථානයකින් තොර වන බැවින් මෙම ඉඩමට ප්‍රවේශ වීම හෝ අනාගත සංවර්ධන කටයුතු වලට බලපෑමක් නැත.

8.2.2 ශාක හා සත්වයින්ට සිදුවිය හැකි පාරිසරික හා ජීව විද්‍යාත්මක බලපෑම

අවම කිරීමේ බැවුම් රබර් වගාවකින් සහ කන්ද මුදුනේ ස්වාභාවික වනාන්තරයකින් සමන්විත වේ. කෙසේ වෙතත්, බොහෝ අවම කිරීමේ ක්‍රියාකාරකම් රබර් ඉඩම් තුළ සිදු කිරීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීමට බලාපොරොත්තු වේ. අවම කිරීමේ කටයුතු එය සිදු කරන ආකාරය මත වෙනස් වන අතර , අස්ථායී බැවුමේ මිටියාවතෙහි පවතින ස්වාභාවික වෘක්ෂලතාදී සහිත පටු කිරුවක් ඉවත් කළ යුතු වේ. කෙසේ වෙතත්, මෙම ව්‍යාපෘති ක්‍රියා දැනටමත් අසාර්ථක හෝ බාධාකාරී බැවුම් මත සිදු වන බැවින් භූමිස්ථ පරිසර පද්ධති මත ඇති වන බලපෑම් බොහෝ විට එම ප්‍රදේශයට පමණක් සීමා වේ.

8.2.3 ප්‍රදේශයේ ජලවහන රටාවට සිදුවිය හැකි බලපෑම

අවම කිරීමේ කයුතු ජලාපවහනයට (මතුපිට සහ උප පෘෂ්ඨය) බලපෑම් එල්ල කරනු ඇති අතර මතුපිට පිටාර ගැලීම් ඉහළ යාම සහ ජල තලය අඩු කිරීම අවම කිරීමේ කටයුතු වල කොටසක් වනු ඇත .

8.2.4 පාංශු බාදනයේ බලපෑම සහ ගංඟා පතුලේ සිදුවන වෙනස්වීම්

මෙහි අවම කිරීමේ කයුතු මගින් ජලාපවහනය වැඩිදියුණු කරනු ඇත. එබැවින්, වැසි සමයේදී අධික ලෙස ගලා එන ජලය ආසන්නයේ පිහිටි ස්වාභාවික ගංඟාවකට යැවීමට අපේක්ෂා කරනු ලැබේ. මෙහි ප්‍රතිපලයක් ලෙස පාංශු බාදනය හේතුවෙන් ගංගා පිටර ගැලීම් ඉහළ යයි , ඉවුරු සේදී යාම ,සහ ගංගාවේ පහළ ප්‍රදේශයේ ජල පරිමාණය ඉහළ යනු ඇත . පාරිසරික ගලායාම හා ජලජ පරිසර පද්ධති මත ඇතිවන බලපෑම ස්ථානීය වශයෙන් වැදගත් වේ.

8.2.5 ඉදිකිරීම් කටයුතු නිසා සිදුවන ජල දූෂණය මගින් ඇතිවිය හැකි බලපෑම

නායයෑම හේතුවෙන් සුන්බුන් හා රොන්මඩ පහල බැවුමේ ඇති ප්‍රධාන ජල මාර්ගයේ තැන්පත් වීමක් සිදුව ඇත. ව්‍යාපෘති ක්‍රියාවලිය අතරතුර ඒම ද්‍රව්‍ය ඉවත් කරන විට හා භූමිය සකස් කරන විට ප්‍රධාන ඇල මාර්ගයේ හා අනෙකුත් ජලය ගලා බසිනා මාර්ග වල පහල ප්‍රදේශයේ රොන්මඩ තන්පත්වීමක් සිදුවිය හැක. ජලයට හානිකර ද්‍රව්‍ය එකතු වීමට ඇති අවස්ථාවන් වන යන්ත්‍රරෝපකරණවලින් තෙල් සහ වෙනත් හානිකර ද්‍රව්‍ය තාවකාලික ලෙස ගබඩා කර ඇති ටැංකි වලින් දූෂක බැහැර කිරීම/කාන්දු වීම, සන අපද්‍රව්‍ය සහ ගොඩබිම අප ජලය බැහැර කිරීම / ඉදිකිරීම් භූමියේ සේවකයන් අපද්‍රව්‍ය අවිධිමත් ලෙස බැහැර කිරීම නිසා පාදම ප්‍රදේශයේ ඇති ගංගා ජලයේ ගුණාත්මකභාවයට හානි සිදුවිය හැක.ඉදිකිරීම් කටයුතු වලදී මිශ්‍ර කිරීම්, එකතු කිරීම් වලට භාවිත කරණ ද්‍රව්‍ය (සිමෙන්ති/ පාංශු ස්ථර ශක්තිමත් කිරීම සඳහා භාවිතා කරන ද්‍රව්‍ය) අපරික්ෂාකාරී ලෙස බැහැර කිරීම නිසා ඒවා හානි පරසරයට නිරාවරනය වී ජල මාර්ග ඔස්සේ ගමන් කර පහල ප්‍රදේශයේ ඇති ගංගාව තාවකාලික දූෂණයන්ට ලක් විය හැකි අතර සහ ගංගා වල පහල ප්‍රදේශයට අනවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය එකතු වීම සිදු වේ .

මෙම අවිධිමත් බැහැර කිරීම් නිසා ජලයේ දූෂක ප්‍රමාණය ඉහල යාමෙන් ගංගා ජලයේ ජෛව ඔක්සිජන් ඉල්ලුම, රසායනික ඔක්සිජන් ඉල්ලුම, ජලයේ අවලම්බිත සන ද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය , තෙල් සහ ගිස් මට්ටම ඉහල යා හැකිය. එමගින් , පානීය ජලය, ස්නානය හා ජලජීවී වගාව වැනි කාර්යයන් සඳහා නිර්දේශිත හානිදායක මට්ටම් ඉක්මවා යාමෙන් ඒවායේ ප්‍රමිතීන් උල්ලංඝනය විය හැකිය. එබැවින් ඉදිකිරීම් කාලය තුල දී අපවිත්‍ර ජලය හා පරිසර දූෂණය හේතුවෙන් ජලයෙහි ගුණාත්මකභාවයට බලපෑම් සිදුවීම ස්ථානීය වශයෙන් බෙහෙවින් වැදගත් ය.

8.2.6 ඉදිකිරීම් කාලසීමාවේ දී අක්‍රමවත් (එලිමහන් ස්ථාන වල) වැසිකිලි භාවිතය නිසා ජලයට අපද්‍රව්‍ය එකතු වීමට ඇති ඇති හැකියාව

කොන්ත්‍රාත්කරුගේ ශ්‍රමිකයන් විසින් විවෘත ස්ථාන වල මළපහ කිරීම නිසා පහළ බැවුමේ ගංගා ජලය ආසාදනය විය හැකිය. එළිමහන් ස්ථාන වල වැසිකිලි භාවිතය මගින් සෞඛ්‍ය ගැටළු ඇති වීමේ අවදානමක් පවතී .එම තත්වය මැස්සන් සහ අනෙකුත් සතුන් මාර්ගයෙන් බෝ වීමේ ඉඩකඩක් පවතින අතර එමගින් අමාශය , අන්ත්‍රය ආශ්‍රිත රෝග වැළඳීමේ ඉඩකඩක් පවතී . එබැවින් මෙම තත්වය හේතුවෙන් ව්‍යාපෘති ස්ථානයේ සිට මීටර් 200 ක් පමණ දුරින් පිහිටි රෝහල භාවිත කරන්නන්ගේ සෞඛ්‍ය තත්වයට අවදානමක් ඇති විය හැකිය. එබැවින් මෙම ව්‍යාපෘතිය හේතුවෙන් රෝහල් පරිසරය තුල ඇති විය හැකි අවදානම් සහිත බෝවෙන රෝග පිළිබඳ අවධානය ඉතා වැදගත් වේ.

8.2.7 පහල ගංඟා ප්‍රදේශයේ ජලය භාවිත කරන්නන්ට සිදුවන බලපෑම

ඇළ මාර්ග වලට එක්වන දූෂිත ජලය, ජල තත්ත්වයේ අවම ප්‍රමිතීන් පවා උල්ලංඝනය කළ හැකි අතර පානීය, ස්නානය සහ ජලජීවී වගාව සඳහා නිර්දේශිත පරිභෝජනීය ජල තත්ව ප්‍රමිතීන් ද ඉක්මවා යා හැක.මේ නිසා ජනතාවට සහ ජලජ ජීවිතය සඳහා නුසුදුසු ජලය සෑදිය හැක. එබැවින් ඉදි කිරීම් අදියර තුළදී අපවිත්‍ර ජලය හා පරිසර දූෂණයෙන් ජලය අපවිත්‍ර වීම හේතුවෙන් ජල තත්ත්වයේ බලපෑම ඉතා වැදගත් වේ.

8.2.8 සන අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීමේ ගැටළු

ඉදිකිරීම් කාලය තුළ නිසි පරිදි සන අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීමේ යාන්ත්‍රණයක් නොමැති වීමෙන් ජලය සහ පස දූෂණය වීමෙන් විවිධ පාරිසරික බලපෑම් ඇති කළ හැකිය. තවද, රෝහල් පරිසරය ආසන්නයේ පිහිටා ඇති බැවින් සෞඛ්‍යට අහිතකර අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම මගින් රෝහල් පරිසරය කෙරෙහි සෞඛ්‍ය අවදානම් ඇතිවිය හැකි වෛයිරස් හා ව්‍යාධිජනක රෝග නිර්මාණය විය හැකිය. ඉදිකිරීම් කාලය තුළ නිසි සන අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීමේ යාන්ත්‍රණයක් භාවිතා නොකළ හොත් මෙම බලපෑම වැදගත් වේ.

8.2.9 වායු දූෂණය හා සම්බන්ධ ගැටළු

වායු දූෂණයට දායක වන ඉදිකිරීම් ක්‍රියාකාරකම් වනුයේ: ව්‍යාපෘති භූමිය සැකසීම , සිසල් එන්ජින් යොදා කැනීම් කටයුතු සිදු කිරීම, ගිනි තැබීම සහ ඉදිකිරීම් ද්‍රව්‍ය ප්‍රවාහනය කිරීම, ඉදිකිරීම් අතරතුර භාවිත කරන සහ ඉවතලන විෂ සහිත ද්‍රව්‍ය (පිපිරුම් රසායන ද්‍රව්‍ය) භාවිත කිරීම, කොන්ක්‍රීට් , සිමෙන්ති, ලී, ගල්, සහ සිලිකා වැනි ද්‍රව්‍ය වලින් ද අධික ලෙද වාද දූෂණයට හේතු වන දූවිලි හා වායු දූෂණ කාරක ඇති කරයි. මෙම තත්ත්වයන්ට ආසන්නයේ වෙසෙන නිවැසියන්ගේ සෘජු නිරාවරණ වීමේ අවදානමක් ඇත. මෙම ව්‍යාපෘති ස්ථානයට ආන්නයේ නිවාස නොමැති බැවින් එම අවධානම් තත්වය අවම උවද මාර්ගය භාවිතා කරන පදිකයින් / මගීන් කෙරෙහි බලපෑම් ඇති කළ හැකිය.

8.2.10 ඉදිකිරීම් වලදී ඇතිවන ශබ්දය දූෂණය, කම්පන, පිපිරීම් වැනි තත්ත්වයන් හේතුවෙන් ගොඩනැගිලි වලට හා යටිතල පහසුකම් වලට සිදුවිය හැකි හානි

කඩා වැටුණු පාෂාණ කොටස් කිහිපයක් ඉවත් කිරීම සඳහා පිපුරුම් භාවිත කළ හැක . දැඩි පර්වතයන් ඉවත් කිරීම සඳහා විශාල කැනීම් , තිරස් කාණු සඳහා කැණීම් හා පාෂාණ සිදුරු කිරීම වැනි ක්‍රියා මගින් අධික ලෙස ශබ්දය හා භූ කම්පන නිෂ්පාදනය කරයි. නිවැසියන් මෙම ස්ථානය සමීපව ජීවත් වන නිසා මෙම බලපෑම් ඉතා වැදගත් වන අතර නායයාම් ප්‍රදේශයේ පාදමේ පිහිටි නිවෙස් කම්පනය හේතුවෙන් පුපුරා යා හැක. මාර්ගයේ ගමන් කරන මගීන් ඉහල ශබ්ද උත්පාදන ක්‍රියාකාරකම් වලදී අධික සෝෂාවකට නිරාවරණය වන අතර, ඉහත සඳහන් මූලික ඉදිකිරීම් කටයුතු වලට අමතරව යන්ත්‍රසූත්‍ර ක්‍රියාත්මක කිරීම ,ද්‍රව්‍ය පැටවීම සහ බෑම ,වාහන එහා මෙහා ගෙන යාම , වාහන පැදවීමද මෙම කම්පන ඇති කිරීමට දායක වේ.

8.2.11 වැඩබිමේ සේවකයින් හා අවට ප්‍රදේශවාසීන් අතර ඇතිවිය හැකි නොසන්සුන් තත්ත්වයන්
ඉදිකිරීම් ස්ථානයේ කම්කරුවන් සහ අවට ජීවත් වන ජනතාව (ගම්වාසීන්) සමග ආරවුලක් ඇති විය හැකිය.

8.2.12 සේවක නේවාසික කඳවුරු සහ අනෙකුත් ස්ථානීය අවශ්‍යතාවයන්

කම්කරු කඳවුරු තුළ සන අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම නිසි පරිදි නිර්මාණය කර නොමැති නම් අවට ප්‍රජාවට හානියක් වනු ඇත.

8.2. 13 ඉදිකිරීම් අතරතුර ප්‍රදේශවාසීන් වැඩබිමට පිවිසීම හේතුවෙන් ඔවුන්ට මුහුණ දීමට සිදුවිය හැකි අවධානම් තත්ත්වයන්

හැරීමට, පොලොව විදීමට සහ කැණීමට භවිතා වන අධික අවදානමක් සහිත යන්ත්‍රෝපකරණ මෙම වැඩ බිම තුළ තිබිය හැක.එම නිසා මෙම වටපිටාව තුළ පුහුණු ශ්‍රම බලකායක් සුරක්ෂිතව කටයුතු කරනු ඇත. අනවසර පුද්ගලයින් වැඩ බිමට පිවිසෙන්නේ නම්, බර යන්ත්‍රෝපකරණ මගින් හදිසි අනතුරුවලට ලක්වීමේ අවදානම තිබිය හැකිය.

8.2.14 පුපුරණ ද්‍රව්‍ය සහ එවැනි වෙනත් අනතුරුදායක ද්‍රව්‍ය හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි අවධානම් තත්ත්වයන්
පුපුරන ද්‍රව්‍ය පාෂාණ පිපිරවීම සඳහා භාවිතා කරනු ඇති අතර අනාරක්ෂිත භාවිතය හේතුවෙන් මෙම අවදානම මතු විය හැක. මෙම මෙහෙයුම් අස්ථාවර බෑවුම් මත සිදු කළ යුතු බැවින් පුපුරණ ද්‍රව්‍ය හා පාෂාණ කොටස් වලින් අනතුරු ඇතිවීමේ අවදානම ඉතා වැදගත් වේ.

8.2.15 ඉදිකිරීම් කටයුතු හා මහජන ආරක්ෂාව :මාර්ගය භාවිතා කරන මගීන්ට ඇති අවධානම

ඉදිකිරීම් අදියර තුළදී, මාර්ගයේ ගමන් කරන යන්ත්‍රෝපකරණ , බුල්ඩෝසර්, ට්‍රැක් රථ යන ආදිය මගින් නිතරම බාධා ඇති කරනු ඇත. බොහෝ දුරට බැවුම්වල ඇති සීමිත අවකාශයක් තුළ විශාල යන්ත්‍රෝපකරණ , බුල්ඩෝසර්, ට්‍රැක් රථ මගින් අවම කිරීමේ කටයුතු සිදු කරනු ලබයි. මෙමගින් මගී/මාර්ගයේ ගමන් කරන පදිකයින්ගේ ජීවිතයට දැඩි අවදානමක් ඇතිවිය හැක. මාර්ගයේ කැණීම් සිදු කරන අතරතුරේදී ලිහිල් පාෂාණ කොටස් වැටීම සහ ඉවත් කිරීමේදී මගීන්ගේ කෙරෙහි අවදානමක් පවතී.

රෝහලේ හදිසි ප්‍රතිකාර සේවය පැය 24 තුළම ක්‍රියාත්මක වේ. අසාද්‍ය තත්වයේ පසුවන රෝගීන් සහිත ගිලන් රථ දවසේ පැය 24 තුළම මෙම මාර්ගය භාවිතා කරනු ලබයි. විශේෂයෙන්ම රාත්‍රී කාලයේදී සහ ජනාකීර්ණ කාලය තුළ වාහන තදබදය වළක්වා ගැනීම පිළිබඳ සැලකිය යුතු අවධානයක් යොමු කල යුතුය. රෝගීන් සඳහා රාත්‍රී කාලයේ රථවාහන අනතුරු සහ මාර්ග තදබදය හේතුවෙන් ප්‍රමාද වීම් සිදු විය හැකි අතර එබැවින් රෝගීන්ගේ මාර්ග ආරක්ෂාව ඉතා වැදගත් වේ.

එම ස්ථානයේ සිටින ප්‍රජාවද ඉදිකිරීම් කාලය තුළදී ඒ හා සමාන ඉහල මට්ටමේ අවදානම් සඳහා දිගු කාලයක් නිරාවරණය වන බැවින් එම ස්ථානයේ පවතින අවදානම අතිශයින් වැදගත් ය.

8.2.16 ව්‍යාපෘති කාල සීමාව තුළ සේවක ආරක්ෂාව

ඉදි කිරීමේ බර යාන්ත්‍රණ සීමිත වැඩ අවකාශයක භාවිතා වේ. වාහන හා ඉදිකිරීම් යන්ත්‍රෝපකරණවල මගීන් අනතුරට ලක් වීමේ අවදානම ඉතා වැදගත් වේ. තව ද, කලින් කලට ගල් කැබලි හා සුන්බුන් කඩා වැටීම හේතුවෙන් මේ වන විටත් ස්ථානය අස්ථායී තත්වයක පවතී. බැවුම් වෙනස් කිරීම් වලදී මෙම අවදානම වැඩි විය හැක. තව ද, කම්කරුවන්ට මෙම බැවුම මත නැගීම සඳහා පලංචිය මත වැඩ කිරීමට සිදු විය හැකිය. එබැවින්, ඒ මතින් වැටීමෙන් කම්කරුවන්ට සිදු වන අවදානම, බැවුම් අස්ථාවර වීම (සුළු පරිමාණයෙන් පවා) මෙම ස්ථානය සඳහා ඉතා වැදගත් වේ කොන්ත්‍රාත්කරුවන් ඉදිකිරීම් කටයුතු සඳහා බාලවයස්කාර කම්කරුවන් (ලමයින්) යෙදවීමෙන්, ඔවුනට බරපතල අනතුරු හා තුවාල සිදුවීමේ අවදානමක් ඇත.

9. මහජනතාව ,අනෙකුත් පාර්ශවකරුවන් වෙනුවෙන් පවත්වා ඇති හෝ පැවැත්වීමට නියමිත උපදේශන සේවාවන්

අධි අවදානම් සහිත නිවාසවල පදිංචිව සිටි පී .ඩී. ධනපාල මහතා සහ ඔහුගේ බිරිඳ අය යන ක්ෂේත්‍ර වාරිකාවලදී උපදෙස් ලබා ගත්හ. ඔවුනට අනුව, 2017 දෙසැම්බර් මස වන තෙක් අවදානම් නිවාසවල පදිංචිකරුවන්ට රු. 9000.00 මාසික දීමනාවක් ලබාදී ඇත. කෙසේ වෙතත්, පසුව ගෙවීම් අඩු විය. ඉහළ අවදානමක් ලෙස වර්ගීකරණය කරන ලද නිවාසවල තවමත් පවුල් ජීවත්වේ. නැවත පදිංචි වීම සඳහා ඉඩම් සොයා ගැනීමට අපහසු වී ඇති ධනපාල මහත්මිය පවසන අන්දමට ඔවුන් තවමත් ඔවුන්ගේ මුල් ස්ථානවල ජීවත්වේ.

ජා.ගො.ප.ස විසින් ක්ෂේත්‍ර වාරිකාවලදී ජාතික ආරක්ෂක හා නාගරික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයේ නිලධාරී මුදිත මධුෂංක මහතාට සහ ග්‍රාම නිලධාරී ඥානතිලක හෙට්ටිවත්ත මහතාට උපදෙස් ලබා දී ඇත. ඔවුන්ට අනුව, ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානය විසින් ඉහළ අවදානමක් ඇති නිවාස ලෙස වර්ගීකරණය කරන ලද නිවැසියන් සඳහා සුදුසු ඉඩම් සොයා ගැනීමට අපහසු වී තිබේ. ඔවුන් තවදුරටත් ප්‍රකාශ කර සිටියේ ඉඩම් කිහිපයක් සොයා ගන්නා ලද අතර ඒවා ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානය විසින් ප්‍රතික්ෂේප කරන ලද බවය .

ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානයේ නායයාම් අධ්‍යන අංශයේ නිලධාරීන්ගේ සාකච්ඡාවේදී , නායයාම් මගින් පීඩාවට පත් පාර්ශ්වයන් විසින් යෝජනා කරන බොහෝ ඉඩම් නායයාමට ඉඩ ඇති අතර සංවර්ධනය සඳහා සුදුසු නොවන බවත් එම ප්‍රදේශයේ නිවාස සඳහා සුදුසු ඉඩම් සොයා ගැනීමේ දුෂ්කරතාවයන්ද ඔවුහු පෙන්වා දුන්හ.

9.1 අදාල පාර්ශවකරුවන් සමග පැවති උපදේශන සේවාවන් වලදී ඇති වූ එකඟතාවයන් හා නිර්දේශයන් (යොමුව: ඇමුණුම III)

10. විශේෂිත පාරිසරික හා සමාජීය බලපෑම්: ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානයේ විශේෂිත ක්‍රියාමාර්ග හෝ මැදිහත්වීම් අවශ්‍ය වන සමාජ, පාරිසරික බලපෑම් හෝ අවදානම් ඇතිවන අංශයන්

10.1 ජලය හෝ තෙත් බිම් සඳහා වන බලපෑම් (ඇල මාර්ග වල අපද්‍රව්‍ය එකතු වීමෙන් සිදුවන ගැටළු). නායයාම් ස්ථානයේ ඉදිකිරීම / පිළිසකර කිරීම තුළින් දිගුකාලීන බලපෑම් සහ වියහැකි බලපෑම සහ අවදානම් තත්ත්වය

නාය යෑම සිදුවූ ප්‍රදේශය සහ බැවුම නැවත එය යතා තත්ත්වයට පත් කිරීම සඳහා ගනු ලබන ක්‍රියාමාර්ග වලදී විශේෂයෙන් සුන්බුන් ඉවත් කිරීමේදී සොදා යාම මගින් රොන්මඩ ආදිය පහල පිහිටි ගංඟාවේ තැන්පත් වීමට හැකියාව ඇත. ඒවා සමග ඉදිකිරීම් භූමියේ ඇති යන්ත්‍රසූත්‍ර වල හානිකර ද්‍රව්‍ය වන තෙල් වර්ග කාන්දු වීම, තාවකාලික ගබඩා ටැංකි වලින් කාන්දු වීම, සහ අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම, වැඩබිම් සේවකයින් අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම වැනි හේතූන් නිසා තාවකාලික වශයෙන් නාය යෑම සිදුවූ ප්‍රදේශය ආශ්‍රිතව මතුපිට ගලන ජල මාර්ග වල සහ ගංඟාවේ ජලයේ ගුනාත්මකභාවයට හානි සිදුවිය හැකිය.

10.2 බාදන ක්‍රියාවලිය ආශ්‍රිත බලපෑම් හා ගංඟා පතුලේ සිදුවන වෙනස්වීම්

පාරිසරික වශයෙන් ගලායාම, ඇළ ඉවුරු / පතුල සහ ජලජ පරිසර පද්ධති මත ඇතිවන බලපෑම එම ප්‍රදේශයට පමණක් සීමා වේ.

10.3 ප්‍රවාහන හා යටිතල පහසුකම් වලට සිදුවන බලපෑම (විශේෂයෙන් තාවකාලිකව පිටිසුම් මාර්ග හා දුම්රිය මාර්ග අහිමි වීම, වාහන තදබදය)

සතියේ දිනවල, කාර්යාල වේලාවට, පාසල් කාලවලදී සම්පූර්ණ හෝ අර්ධ වශයෙන් මාර්ගය වසා දැමීම හේතුවෙන් රථ වාහන ගමනාගමනයට බාධා ඇති විය හැකිය. මෙය පදිකයින්ට සහ මගීන්ට හිරිහැරයක් වනු ඇත.

10.4 පොදු සේවා සැපයීමේදී පහල ප්‍රදේශයට සිදුවන බලපෑම (ජල සැපයුම, අපද්‍රව්‍ය ඉවත් කිරීම, විදුලිය සැපයීම, ආදිය)

අයගම දිස්ත්‍රික් රෝහල වෙත යැවෙන ජල සැපයුම් නලය ගමන් කරනු ලබන්නේ මෙම අසාර්ථක බැවුම හරහා ය. එම ජලය ගුරුත්වය යටතේ රෝහලේ ඉහලින්ම පිහිටි ටැංකියකට යොමු කරන අතර රෝහලේ ජලය ලබා ගැනීම සඳහා වෙනත් විකල්ප මාර්ගයක් නොමැත. හානිය අවම කිරීමේ කාර්යයන් මගින් එම නලයට හානි සිදුවිය හැකි වන අතර එමගින් රෝහල් කළමනාකරණයට සහ ජල පරිහරණය කරන්නන් සඳහා ගැටළු ඇති වේ.

10.5 ඉදිකිරීම් භූමියට ආසන්නව වාසය නරන ඉහල හා මධ්‍ය වශයෙන් අතිවිය හැකි අවධානම් තත්ත්වයන් (නාය ඉහල ප්‍රදේශය, පහල ප්‍රදේශය හා පහල ගංඟා නිම්න ප්‍රදේශය)

ඉදිකිරීම් කටයුතු නිසා මහජන ආරක්ෂාව, ශබ්දය සහ කම්පන බලපෑම් ,සහ ඉහත සඳහන් කල නිවාස වල පැළුම් ඇති වීමේ ඉහල අවධානමක් පවතී.

10.6 නැවත ප්‍රතිස්ථාපනය කල යුතු ප්‍රදේශය තුල පිහිටා ඇති ව්‍යාපාර, කෘෂිකාර්මික බිම් සහ අනෙක් ස්ථාන ව්‍යාපෘති ස්ථානයට සාපේක්ෂව කුඩා කඩ සාප්පු පිහිටා ඇති අතර, ශබ්දය හා කම්පන ක්‍රියාකාරකම් මගින් ඉදි කිරීමේදී සමහර බලපෑම් ඇති විය හැකිය. නිශ්චිත කෘෂිකාර්මික පිළිවෙත් හෝ වෙනත් ක්ෂණිකව සිදු කරනු ලබන කටයුතු ස්ථානයට යාබදව සිදු නොකරන බැවින් විශේෂිත බලපෑමක් නොමැත.

10.7 නාය ස්ථානයට අසලින්ම පිහිටි ඇති ව්‍යාපාර, කෘෂිකාර්මික බිම් සහ අනෙක් ස්ථාන

ස්ථානය ආසන්නයේ කුඩා කඩ සාප්පු පිහිටා ඇත. කෙසේ වෙතත්, ඉදිකිරීම් වලදී ඇතිවන බලපෑම් එතරම් වැදගත් නොවේ. කෘෂිකාර්මික පිළිවෙත් හෝ වෙනත් ක්ෂණිකව සිදු කරනු ලබන කටයුතු ස්ථානයට යාබදව සිදු නොකරන බැවින් කෘෂිකාර්මයේ යෙදෙන්නන් කෙරෙහි විශේෂිත බලපෑමක් නොමැත.

10.8 වැඩබිම් තුළට සාමාන්‍ය පුද්ගලයින් ඇතුළු වීමේ හෝ හරහා ගමන් කිරීමේ අවශ්‍යතාවය

ව්‍යාපෘති ස්ථානයට සාමාන්‍ය ජනතාවට විශේෂ ක හැරුණු විට වෙනත් අරමුණු සඳහා ඇතුළු වීමට නොමැත. කෙසේවෙතත් සාමාන්‍ය මිනිසුන්ගේ අනවසර පිවිසුම නිසා විවිධ කාර්යයන් හේතුවෙන්, ක්‍රියාකාරී යන්ත්‍රෝපකරණ, වාහන, විදුලිය හා පුපුරණ ද්‍රව්‍ය භාවිතා වන බැවින් හානි සිදුවිය හැකිය.

10.9 සෞඛ්‍ය හා ආරක්ෂාව පිළිබඳ ගැටළු - කොන්ත්‍රාත්කරුවන් සඳහා සම්මත ගිවිසුම් ඉක්මවා යන විශේෂිත H & S (සෞඛ්‍ය හා සුරක්ෂිතතා) ක්‍රමවේදයන්

නාය යාමට ලක් වූ අවදානමක් සහිත සිරස් අස්ථායී බැවුමෙහි වැඩ කිරීමට සේවකයන්ට හට සිදු වන බැවින් මෙම ස්ථානයට අදාළව සෞඛ්‍ය හා ආරක්ෂණ ගැටලු වැදගත් වේ ESMF දී එවන් පොදු E & HS ගැටළු සාකච්ඡා කර ඇත. ඉදිකිරීම් හා ඉංජිනේරු සේවා අවශ්‍යතාවයන් පිළිබඳව සවිස්තරාත්මකව 5: 2003 වගන්තියේ ද ආරක්ෂිත උපකරණ සහ ඇඳුම්:2003 ද වැඩ කරන තත්වයන් සහ ප්‍රජා සෞඛ්‍ය හා ආරක්ෂාව පිළිබඳව ලන්සු පත්‍රිකාවේ සඳහන් පරිදි දක්වා ඇත .

10.10 ළමා ශ්‍රමය සහ බලහත්කාරී ලෙස ශ්‍රමය යොදා ගැනීම

ව්‍යාපෘතියට සම්පව නිරීක්ෂණය කිරීමෙන් පෙනී යන්නේ මෙම ස්ථානයේ ශ්‍රම බලකාය තුළ ළමා ශ්‍රමය පොදුවේ යොදා නොගන්නා බවයි . කෙසේ වෙතත්, ළමා ශ්‍රමය වක්‍රව සිදුවීමට ඉඩ තිබේ. වැඩ කරන තත්වයන් සහ ප්‍රජා සෞඛ්‍ය හා ආරක්ෂාව වක්‍රලේඛනයේ 2003.3 වගන්තියට අනුව ළමා ශ්‍රමය සහ බලහත්කාරී ලෙස ශ්‍රමය යොදා ගැනීම සවිස්තරාත්මකව දක්වා ඇත.

11. ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අවශ්‍ය වන අනුමැතීන් සහ විරෝධතා නොමැති බව

11.1 ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම

i. දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලයේ අනුමැතිය

දිස්ත්‍රික් ලේකම්වරයාගේ අනුමැතිය ලබා ගැනීම සඳහා දිස්ත්‍රික් සම්බන්ධීකරණ කමිටුවට ව්‍යාපෘති යෝජනාව ඉදිරිපත් කළ යුතු අතර, දිස්ත්‍රික් සම්බන්ධීකරණ කමිටුවට පළාතේ මහ ඇමති වරයා හා පාර්ශ්වකරුවන්ගේ ආයතන ද සහභාගී වනු ඇත. PMU නිලධාරියා මෙම ව්‍යාපෘතිය ඉදිරිපත් කරනු ලබන අතර, ව්‍යාපෘති තොරතුරු සහ පාරිසරික හා සමාජයීය විවිධ ගැටලු නිරාවරණය කිරීම හා ගැටළු සාකච්ඡා කරනු ඇත. මෙම රැස්වීමෙහි නිර්දේශය ESMP ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා සලකා බලනු ඇත.

ii. සැලසුම් කමිටුවේ අනුමැතිය

අයගම ප්‍රාදේශීය සභාවෙහි සැලසුම් කමිටු විසින් මෙම ව්‍යාපෘතියට අනුමැතිය ලබා ගත යුතුය.

11.2 රජයේ ඉඩම් වල ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා රජයේ ඉඩම් හිමියන්ගෙන් අනුමැතිය ලබා දීම.

i . ව්‍යාපෘති ක්‍රියාවන්හි කොටසක් ලෙස අදාළ මාර්ගගත වෙන් කිරීම සිදු කරනු ලබන නියෝජිතායතනය ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන අධිකාරිය වේ. ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානය සහ RDA අතර ඉඩමට පිවිසීමට, ඉදිකිරීම් කටයුතු සිදු කිරීමට , ද්‍රව්‍ය ඉවත් කිරීමට (ගස්, පස්, පාෂාණ හා ගල්), ඉදි කිරීම් ව්‍යුහයන් සහ මෙහෙයුම් හා නඩත්තු කටයුතු දිගටම කරගෙන යාම සඳහා අවශ්‍ය ගිවිසුම් ඇති කර ගත යුතු වේ.

ii. ව්‍යාපෘති භූමියට අවශ්‍ය විදුලි බලය සපයා ගැනීමට ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලයේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලයේ අනුමැතිය ලබාගත යුතුය.

11.3 මධ්‍යයම පරිසර අධිකාරිය, වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව, වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තු අනුමැතිය.

i . ව්‍යාපෘතිය පරිසරයට සංවේදී ප්‍රදේශ වල පිහිටා ඇති බැවින් දිස්ත්‍රික් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියෙන් අනුමැතිය ලබා ගත යුතු වේ. (යොමුව: ක්‍රියාපටිපාටිය සඳහා ඇමුණුම 1V බලන්න)

11.4 වෙනත් අනුමැතීන්

- i. භූමි, පාෂාණ හා ඛනිජමය සුන්බුන් ප්‍රවාහනය හා බැහැර කිරීම සඳහා ප්‍රාදේශීය භූ විද්‍යා සමීක්ෂණ හා පතල් කාර්යාලයේ අනුමැතිය ලබා ගත යුතුය.
- ii. ද්‍රව්‍ය ඉවත් කිරීම සඳහා අනුමැතිය - භූ විද්‍යා හා පතල් කාර්යාලයේ අනුමැතිය (අවශ්‍ය වන්නේ නම් පමණි).
- iii. අපද්‍රව්‍ය හා ශාක කොටස් බැහැර කිරීම සඳහා රත්නපුර නගර සභාවේ අනුමැතිය ලබා ගත යුතුය.
- iv. පාෂාණ පිපිරවීම සඳහා අවශ්‍ය ස්ථාන සඳහා ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශයේ දිස්ත්‍රික් කාර්යාලයෙන් ප්‍රාදේශීය ලේකම් හරහා අනුමැතිය ලබා ගත යුතුය.

11.5 පුද්ගලික ඉඩම් හිමිකරුවන්ගෙන් අනුමැතිය ගැනීම / විරෝධතා නොමැති බව/ නීත්‍යානුකූලව බැඳුණු එකඟතාවයන්.

ව්‍යාපෘතියට කිසිදු විරෝධයක් නොතිබීම සඳහා ඉඩම් හිමිකරු සහ ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමේ අධිකාරිය අතර නීත්‍යානුකූල බැඳීම් සහිත ගිවිසුමක් අත්සන් කිරීම කල යුතුය .
 අනුමැතිය ලබා ගැනීම සඳහා නියමිත කාල සටහන 1 වගුවේ දක්වා ඇත.

වගුව 1: අනුමැතීන් ලබා ගැනීම සඳහා නියමිත කාල නියමය

අනුමත කිරීම	මාසය 1				මාසය 2			
	සතිය 1	සතිය 2	සතිය 3	සතිය 4	සතිය 1	සතිය 2	සතිය 3	සතිය 4
ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලයෙන් අනුමැතිය අයදුම්පත් ඉදිරිපත් කිරීම ව්‍යාපෘති සාකච්ඡාව අදහස්වලට ප්‍රතිචාර දැක්වීම අනුමත කිරීම	—	—	—	—	—	—	—	—
සැලසුම් කමිටුවේ අනුමැතිය අයදුම්පත් ඉදිරිපත් කිරීම ව්‍යාපෘති සාකච්ඡාව අදහස්වලට ප්‍රතිචාර දැක්වීම අනුමත කිරීම	—	—	—	—	—	—	—	—
රජයේ ඉඩම් හිමියන්ගේ අනුමැතීන් පළාත් ඉංජිනේරු කාර්යාලය සහ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය අයදුම්පත් ඉදිරිපත් කිරීම අයදුම්පත් ඉදිරිපත් කිරීම අදහස්වලට ප්‍රතිචාර දැක්වීම අනුමත කිරීම	—	—	—	—	—	—	—	—
DFC, DWLC හි අනුමැතිය අයදුම්පත් ඉදිරිපත් කිරීම අදහස්වලට ප්‍රතිචාර දැක්වීම අනුමතිය	—	—	—	—	—	—	—	—
වෙනත් අනුමැතීන් GSMB	—	—	—	—	—	—	—	—

ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශය (අවශ්‍යතාවය අනුමැතිය)								
පුද්ගලික ඉඩම් අයිතිකරුවන්ගේ කැමැත්ත / විරෝධතා නොමැති බව								

12. පාරිසරික හා සමාජ කළමනාකරණ සැලැස්ම (ESMP)

විශේෂයෙන් අංශ 8 සහ 10 හි භද්‍රනාගත හැකි බලපෑම් හා අවදානම් කළමනාකරණය කිරීම සහ අවම කිරීමට ගත හැකි ක්‍රියාමාර්ග. මෙය ESMP හි විශේෂිත නිර්දේශ හා අවශ්‍යතාවන් තුළ ඇතුළත් වනු ඇත.

12.1 නැවත පදිංචි කිරීමේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම

ව්‍යාපෘති පාදක කරගත් නැවත පදිංචි කිරීමක් නොමැති බැවින් මෙම ව්‍යාපෘති ප්‍රදේශය සඳහා අදාළ නොවේ.

12.2 ජනතාව ඉවත් කිරීම

අවදානම් කලාපයේ පවතින නිවාස ඉවත් කර ගන්නා ලෙස උපදෙස් ලබා දුන්නද ඔවුන් තවදුරටත් එම ස්ථාන වලට ජීවත් වේ. ඉදිකිරීම් අවධිය තුළ ගොඩනැගිලිවල ව්‍යුහාත්මක හානිය හේතුවෙන් මෙම නිවාස සඳහා ජීවිත තර්ජන එල්ල වීමේ බලපෑමක් ඇති විය හැකි අතර, නාය යාම් සක්‍රිය වීමද සිදු විය හැක, එමෙන්ම බැවුම අස්ථාවර වීම හේතුවෙන් අවම කිරීමේ කටයුතු සඳහා දැඩි බලපෑමක් ඇත, මෙම අවදානම් ව්‍යාපෘති ක්‍රියාවලින් සමග බැඳී ඇති බව සැලකිල්ලට ගැනීම තර්කානුකූල වේ. එමනිසා, තාවකාලික ඉවත් කිරීමේ ක්‍රමය මෙම ස්ථානය සඳහා දැඩි ලෙස නියම කරනු ලැබේ.

එසේම, පාරිසරික ආරක්ෂණ ඒකකයේ පාරිසරික, සමාජ හා සෞඛ්‍ය හා සුරැකීමේ ඒකකය අනතුරු ඇඟවීමේ පද්ධතීන් ක්‍රියාත්මක කිරීම හා මෙම ස්ථානයේ පුද්ගලයින් ඉවත් කිරීම සහතික කිරීමට විශේෂ අවධානය යොමු කළ යුතුය. තවද, පස් බැමි කඩා වැටීමෙන්, සුන්බුන් ගලායාමෙන් සිදු වන හානි අවම කර ගැනීම සඳහා හැකි සෑම අවදානමක්ම අවම කරගැනීම සඳහා උපරිම ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.

12.3 හානියට පත් භෞතික ව්‍යුහයන් , යටිතල පහසුකම් ඉවත් කිරීම සඳහා ක්‍රියා පටිපාටිය

ව්‍යාපෘති ස්ථානයේ පර්යන්තයේ පිහිටි නිවස (තමරා ප්‍රියංගනී මහත්මිය) ඉවත් කිරීම කල යුතුව ඇත. මෙම නිවාස ව්‍යුහය හෝ නිවාස හිමියාගේ මැදිහත් වීම නොවන පරිදි ව්‍යාපෘති සැලැස්ම සකස් කිරීම හැකිතාක් දුරට සලකා බැලිය යුතුය. අයිතිකරුගේ සම්පූර්ණ අනුමැතියකින් තොරව ඉදි කළ නිවස හානි වුවද ඉවත් නොකළ යුතුය. නිවස කඩා දැමීම අවශ්‍ය නම් ඉවත් කිරීම සඳහා ඉඩම් හිමියා එකඟ විය යුතු ය. අනාගතයේ වටිනාකමක් නැති නිසා ව්‍යාපෘතියේ පිරිවැය මගින් ව්‍යුහාත්මක ඉවත් කිරීම සිදු කිරීම අයිතිකරුට අවශ්‍ය විය හැකිය. එහෙත්, ව්‍යුහයන් ඉවත් කිරීමට කිසිදු විරෝධයක් නොමැති බවට ඉඩම අයිතිකරු හා ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමේ අධිකාරිය අතර නිත්‍යානුකූල බැඳීමක් අත්සන් කිරීම අනිවාර්ය වේ. මෙම ක්‍රියාවලිය පහත සඳහන් පරිදි අවම වශයෙන් නිර්දේශ කර ඇත.

- i . ඉඩම් හිමිකරුගේ අනුමැතිය ලබා ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය උපදෙස් විමසීම
- ii. ඉඩම් හිමියාට ව්‍යුහය තුළින් වටිනා භාණ්ඩ ලබා ගැනීම සඳහා කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් ඉඩම් හිමියාට ඉඩ ලබා දිය යුතුය
- iii. ව්‍යුහය ඉවත් කිරීමේ වියදම දැරීම.

12.4 ව්‍යාපෘති කටයුතු හේතුවෙන් දේපල අහිමි - භාවිතයන් -භාණ්ඩ වීම් සඳහා වන වන්දි ඉල්ලාසිටීම.

ඉහත සඳහන් විවිධ ව්‍යාපෘති ක්‍රියාවන්ගෙන් ඉහල බිම් කම්පන උත්පාදනය වීම නිසා මාර්ගයේ ගොඩනැගිලිවල ඉරිතැලීම් ඇති විය හැකිය. බිම් කම්පනය අවම කිරීම සඳහා අවශ්‍ය පාලන ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම අනිවාර්ය වේ. තවද, ව්‍යාපෘතිය හේතුවෙන් ඉරිතැලීම් හා ව්‍යුහාත්මක හානි සිදුවුවහොත්, වන්දි ගෙවිය යුතුය.

12.5 පහත සඳහන් ක්ෂේත්‍ර සඳහා මහජනතාව දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය

- i. PMU හි පාරිසරික සෞඛ්‍ය හා ආරක්ෂණ ඒකකය විසින් ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී අවදානම් කළමනාකරණය සඳහා ප්‍රතිචාර දැක්වීමට බැඳුම් ප්‍රදේශයේ ප්‍රජාව දැනුවත් කිරීමට විශේෂ අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය.
- ii. ආරවුල්, මත්ද්‍රව්‍ය භාවිතය, ඖෂධ, නීති විරෝධී මත්පැන්, ගණිකා වෘත්තීය වැනි දේ පිළිබඳව ප්‍රජාව දැනුවත් කිරීම කළ යුතුය.

12.6 සැලසුම් මත පදනම් වූ පාරිසරික / සමාජ කළමනාකරණ ක්‍රමවේදයන් සලකා බැලීම.

පරිසර හිතකාමී හා සමාජීය වශයෙන් සැලකිය යුතු සැලසුම්කරණය සලකා බැලීමෙන් පසු ආපදාව අවම කිරීමේ කාර්යාලයක නිර්මාණය කිරීමේදී පහත දක්වා ඇති කරුණු සලකා බැලිය යුතු ය.

වගුව 2 : සැලසුම් අදියරේදී පාරිසරික හා සමාජීය කරුණු සලකා බැලීම.

අංගය	මෙම ව්‍යාපෘති ප්‍රදේශය සඳහා සලකා බැලීම සඳහා නිර්දේශිත මට්ටම
<p>i. ස්වාභාවික සම්පත් කළමනාකරණය සහ සම්පත් ප්‍රශස්ත ලෙස සැලසුම් කරණය ජනාවාස ඉවත් කිරීම සහ ශාක විශේෂයන් ඉවත් කිරීම අවම කිරීම සඳහා වන ව්‍යාපෘති විශේෂිත සැලසුම් සැලකිල්ලට ගත යුතුය. වැදගත් ශාක විශේෂ වෘක්ෂලතා අවරණය සමග බැඳී ඇත්නම්, ශාක සංරක්ෂණය සඳහා ප්‍රමාණවත් අවධානයක් යොමු කළ යුතුය</p>	ඉහළ
<p>ii . වාසස්ථාන සම්බන්ධතා සහ සත්ව මංපෙත් ස්ථීර ඉදිකිරීම් සඳහා හෝ ව්‍යාපෘතියට පිවිසීමට හෝ ගැඹුරු කානු පද්ධති ආදිය සඳහා හෝ විශාල වශයෙන් වනාන්තර කොටස් ඉවත් කිරීමට සිදුවන්නේ නම් සැලසුම් තුළ සත්ව වාසස්ථාන අතර සම්බන්ධතා නොබිඳෙන ලෙස සත්ව මංපෙත් වෘක්ෂලතා තීරු ආදිය ඇතුළත් විය යුතුය. බලපෑම එම ස්ථානයට පමණක් සීමා වේ.</p>	ඉහළ
<p>iii. ජල සම්පත් සංරක්ෂණය මෙයට පෘෂ්ඨය හා උප පෘෂ්ඨය යන දෙකම ජලය ලබා ගැනීම අඩංගුවේ. ලබාගත් ජලය සාපේක්ෂ වශයෙන් හොඳ තත්වයේ පවතී නම් හොඳින් සැලසුම් කර මෙම ජලය ශාක වලට සහ අසල්වැසි ප්‍රජාවගේ පානීය සහ අනෙකුත් ජල අවශ්‍යතා සඳහා ලබා දිය යුතුය. ප්‍රජාවට අනුව මෙම ප්‍රදේශය තුළ වියළි කාලවලදී ජල හිඟයක් පෙන්නුම් කරන අතර, ලබාගත් ජලය විකල්පයක් ලෙස භාවිතා කළ හැකිය.</p>	අධි
<p>iv .ජල සැපයුම අවහිර වීම. අවම කිරීමේ කටයුතු වලදී බැඳුම් හරහා ගමන් කරන අයගම මූලික රෝහලේ ජල සැපයුම් මාර්ගය සඳහා ස්ථීර ස්ථාපිත පහසුකම් ඇතුළත් විය යුතුය.</p>	අධි
<p>v. ස්වභාව සෞන්දර්යාත්මකව ගැලපෙන සැලසුම් සලකා බැලීම සෞන්දර්යාත්මක සංවේදී පරිසර නිර්මාණයේදී ස්වභාවික පරිසරය හා සංකලණය වන එමෙන්ම දෘශ්‍ය අවම වන ලෙස වියහයන් සැලසුම් කිරීමට සැලකිලිමත් විය යුතුය. මෙම ස්ථානයේ ස්වාභාවික දිය ඇල්ලක් පවතින අතර ඉහළ බැඳුමේ අසාර්ථකත්වය හේතුවෙන් එයට බාධා ඇති වේ. මෙම ස්ථානය සඳහා ස්වභාවික ඇළ මාර්ග පිළිබඳව සලකා බලයි. ඒ සඳහා සුදුසු ස්ථායී වියහයන් නිර්මාණය කිරීම සඳහා භූ දර්ශන ගෘහ නිර්මාණ ශිල්පීන්ගේ සේවය වැදගත් වේ.</p>	ඉහළ

<p>vi .හරිත පාරිසරික ලක්ෂණ සලකා බැලීම</p> <p>පරිසර හිතකාමී සංවේදී වාසස්ථානවල ආපදා අවම කිරීම් බොහොමයක් සිදු කරනු ලබන බැවින්, පරිසර හිතකාමී හරිත සැලසුම් ගැන සැලකිලිමත් වීම වඩාත් උචිතය. උදාහරණයක් ලෙස: බාදනය පාලනය සඳහා දේශීය වෘක්ෂලතා විශේෂ භාවිතා කිරීම, පරිසරයේ විවිධත්වය පවත්වා ගැනීමට විශේෂ ශාක සංයෝජනයන් යොදා ගැනීම. ආක්‍රමණශීලී ශාක විශේෂයන් යොදා නොගැනීම.</p>	<p>ඉහළ (භූමිය පිහිටා ඇත්තේ පාරිසරික වශයෙන් සංවේදී කඳුකර ප්‍රදේශයක වේ.)</p>
<p>vii .සේවකයින් / මගීන් සහ ප්‍රජා ආරක්ෂාව</p> <p>ඉදිකිරීම් අදියර තුළදී නායයෑම් සක්‍රීය වීම සිදු විය හැකි අතර කම්කරුවන්ට සහ මගීන්ට අන්තරාකාරී විය හැකිය. එබැවින් තට්ටු, ආරක්ෂිත දැල් වැනි සැලසුම් කළ ආරක්ෂණ ක්‍රම සැලකිල්ලට ගත යුතුය. (තාවකාලික මිනුම් පමණක් ඉදිකිරීම් අදියර සඳහා යොදා ගත යුතුය)</p>	<p>අධි</p>
<p>viii .බාදනය පාලනය සඳහා වන ක්‍රියාමාර්ගයන්</p> <p>ජල අපවහන කළමනාකරණය තුලදී, ජලය බෝක්කු හරහා අසල ප්‍රවාහවලට ගෙන යනු ලැබේ. වැසි කාලවලදී මෙම ජලාපවහනයෙහි ගලා එමේ වේගය සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ යා හැකි අතර මෙමගින් ඇළ පතුල සහ ඉවුරු බාදනය විය හැක. එබැවින් සැලසුම් කිරීමේදී අධික ජලධාරාවන් ස්වභාවික ජල මාර්ග වලට වේගයෙන් ගලායාම අවම කිරීම සඳහා බාධකයන් ප්‍රමාණවත් ලෙස යොදා ගැනීමට සැලකිලිමත් විය යුතුය. ව්‍යාපෘති ප්‍රදේශය ආසන්නයේ ඇළ මාර්ග සහ බෝක්කු තිබේ නම් ඉහත කරුණු මෙම සැලැස්මෙහි අඩංගු අංගයක් විය යුතුය.</p>	<p>අධි</p>
<p>ix .අවම පසු නඩත්තු කිරීම් හා මෙහෙයුම් සැලසුම් කිරීම</p> <p>භානිය අවම කිරීමේ කාර්යයේදී ජලාපවහන කළමනාකරණය සඳහා ගුරුත්ව කාණු වැනි අක්‍රීය ශිල්ප ක්‍රම (අමතර ශක්ති ප්‍රබවයක් අවශ්‍ය නොවන) සලකා බැලිය යුතුය. කාණු ඇහිරි යාම වළක්වා ගැනීම සඳහා නිවැරදි පයිප්ප විෂ්කම්භය, සිදුරු වල විෂ්කම්භ සහ ඇතිරීමේ ආනතිය නිවැරදිව සලකා බැලිය යුතුය. කාණු ජලය ස්වාභාවික දහරාවන්ට එකතු කරවීමට අපේක්ෂා කරන්නේ නම්, බාදනයට ඔරොත්තු දෙන, රොන් මඩ රඳවා ගැනීමේ පද්ධති ආදී නොයෙක් නඩත්තු ව්‍යුහ සැලසුම් කළ යුතුය.</p> <p>අධික කාලපරිච්ඡේදයක් තුළ දේශීය කාලගුණික තත්ත්වයන්ට ඔරොත්තු දෙන පරිදි ව්‍යුහයන් සඳහා භාවිතා කරන ද්‍රව්‍ය ප්‍රවේශමෙන් තෝරා ගත යුතුය. වානේ ව්‍යුහයන් භාවිතා කිරීමේදී විශේෂයෙන් විබාදන වැලකීමේ තාක්ෂණික ක්‍රම සැලසුම් කළ යුතු අතර සියුම් රොන්මඩ උප නළ මාර්ග වලට කාන්දු වීම වැළැක්වීමට පියවර ගත යුතුය.</p>	<p>අධි</p>

12.7 අදියර අතරතුර බලපෑම් අවම කිරීම

12.7.1 ඉදිකිරීම් අදියර තළ කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ගේ පාරිසරික හා සමාජ කළමනාකරණ අනුකූල වීම සඳහා වන ප්‍රමිතීන්

පාරිසරික සහ සමාජීය බලපෑම් අවම කිරීම හා කළමනාකරණය කිරීම සඳහා වන ක්‍රියාමාර්ග සාමාන්‍යයෙන් සියලු නායයාම් අවම කිරීමේ ස්ථාන සඳහා පොදු වේ. මෙම බලපෑම් බොහෝ දුරට ඉදිකිරීමේ කටයුතු වල ක්‍රියාකාරීත්වයට හේතු වේ. එබැවින් ඉදිකිරීමේදී වන බලපෑම් අවම කිරීම කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ගේ යුතුකමකි. ඉදිකිරීම් අදියරේදී කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ගේ ලංසු පත්‍රිකාවේ ඇතුළත් කර ඇති පාරිසරික සහ සමාජ සහ සෞඛ්‍ය සහ ආරක්ෂණ (ES & HS) කළමනාකරණයට අනුකූලව කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ගේ අවශ්‍යතාවය කෙසේ විය යුතුද යන්න පිළිබඳව ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානය විසින් සකස් කර ඇත. මෙම කොටස සඳහා

අදාළ අංශවල ගුණාත්මක බව දැක්වෙන ප්‍රධාන කොටස් පහත දක්වා ඇත.(වගුව 3). විස්තර සඳහා, ESMP ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරුවන් සඳහා යොමු කළ යුතුය.

කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද ඉල්ලුම්පත යටතේ ESMP වැඩ පිළිවෙළ කියාත්මක කිරීමට නියමිත අතර ඔහුගේ නිපුණතාවයන් පිළිබඳ නිසිලේඛන ඉදිරිපත් කළ යුතුය. ESMP සඳහා වන පිරිවැය වෙනම වැටුප් අයිතමයක් ලෙස දැක්විය යුතුය. තෝරාගත් ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් පාරිසරික සහ සමාජ කළමනාකරණ ක්‍රම ප්‍රකාශය ඉදිරිපත් කළ යුතු අතර PMU ඒකකය අනුමත කිරීමට නියමිතය.

වගුව 3: ES & HS සමඟ අනුකූල වීම සඳහා කොන්ත්‍රාත්කරුගේ අවශ්‍යතාව

යොමු අංකය: පාරිසරික සමාජ කළමනාකරණ සැලැස්මට අනුව ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ගේ වගකීම	අයිතමය	අදාළ ව්‍යාපෘතියට
2002. පාරිසරික හා සමාජ අධීක්ෂණය		
2002.2 1)	වැඩ බිම තුළ ගබඩා කිරීම	අනිශ්චිත වැදගත්
2002.2 2)	ශබ්ද හා කම්පන	වැදගත්
2002.2 3)	ගොඩනැගිලි ඉරි තැලීම් හා හානි සිදුවීම	අනිශ්චිත වැදගත්
2002.2 4)	අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම	අනිශ්චිත වැදගත්
2002.2 5)	කසළ බැහැර කිරීම	අනිශ්චිත වැදගත්
2002.2 6)	දූවිලි පාලනය	අනිශ්චිත වැදගත්
2002.2 7)	ඉදිකිරීම් ද්‍රව්‍ය හා අපද්‍රව්‍ය අපද්‍රව්‍ය ප්‍රවාහනයකිරීම	වැදගත්
2002.2 8)	ජලය	අනිශ්චිත වැදගත්
2002.2 9)	ශාක හා සත්ව විශේෂ	වැදගත්
2002.2 10)	භෞතික හා සංස්කෘතික සම්පත්	ඇතැම් විට අදාළ වේ
2002.2 11)	පාංශු බාධනය	අනිශ්චිත වැදගත්
2002.2 12)	පාංශු දූෂණය	වැදගත්
2002.2 13)	පොලොව හැරීම	වැදගත්
2002.2 14)	ගල්වල මෙහෙයුම්	අදාළ නොවේ
2002.2 15)	වාහන සහ යන්ත්‍රෝපකරණ නඩත්තුව (දූෂණය)	වැදගත්
2002.2 16)	මහජනතාවට බාධා කිරීම	අනිශ්චිත වැදගත්
2002.2 17)	උපයෝගීතා සේවා සහ මාර්ගයේ ඇති පහසුකම්	අනිශ්චිත වැදගත්
2002.2 18)	දෘෂ්‍ය පරිසරය වැඩි දියුණු කිරීම	අනිශ්චිත වැදගත්
2002-5. පාරිසරික අධීක්ෂණය	මූලික සමීක්ෂණ (වාතය, ජලය, ශබ්ද, කම්පන, ඉරි තැලීම් සමීක්ෂණ)	ව්‍යාපෘති විශේෂිත නිරීක්ෂණ සැලැස්මක් යොමු කරන්න
	ඉදි කිරීම් අතරතුර සමීක්ෂණ (වාතය, ජලය, ශබ්ද, කම්පන, ඉරි තැලීම් සමීක්ෂණ)	ව්‍යාපෘති විශේෂිත නිරීක්ෂණ සැලැස්මක් යොමු කරන්න
	වැඩබිමේ මෙහෙයුම් කාලය තුළ සමීක්ෂණ	වැදගත්
	වාර්තා කිරීම හා වාර්තා පවත්වාගෙන යාම	වැදගත්
2003. වැඩ කොන්දේසි සහ ප්‍රජා සෞඛ්‍ය හා ආරක්ෂාව		
2003.2	සුරක්ෂිත සංවිධානය සහ සන්නිවේදනය	අනිශ්චිත වැදගත් (අස්ථායී ඉහල බෑවුම)
2003.3	ළමා ශ්‍රමය හා බලකිරීම	වැදගත්
2003.4	ආරක්ෂක වාර්තා සහ අනතුරු පිළිබඳ දැනුම් දීම	අනිශ්චිත වැදගත් (අස්ථායී ඉහල බෑවුම)

2003.5	ආරක්ෂක උපකරණ සහ ඇඳුම් පැළඳුම්	අතිශයින්ම වැදගත් (අස්ථායී ඉහල බැවුම)
2003.6	ආරක්ෂාව පරීක්ෂා කිරීම	අතිශයින්ම වැදගත් (අස්ථායී ඉහල බැවුම)
2003.7	ප්‍රථමාධාර පහසුකම්	අතිශයින්ම වැදගත් (අස්ථායී ඉහල බැවුම)
2003.8	සෞඛ්‍ය හා ආරක්ෂාව පිළිබඳ තොරතුරු සහ පුහුණුව	අතිශයින්ම වැදගත් (අස්ථායී ඉහල බැවුම)
2003.9	යන්ත්‍රෝපකරණ සහ සුදුසුකම් ලත් පුද්ගලයන්	අතිශයින්ම වැදගත් (අස්ථායී ඉහල බැවුම)

අදාළ: මෙම වගන්තිය ඕනෑම ව්‍යාපෘති ස්ථානයකට අදාළ පොදු එකක් ලෙස ව්‍යාපෘති ස්ථානය අදාළ වේ

අතිශයින්ම වැදගත්: ESMP අදාළව එම ස්ථානයට නිශ්චිතවම ක්‍රියාත්මක වන පරිදි පාරිසරික ක්‍රමවේදයන් සකස් කිරීම සඳහා කොන්ත්‍රාත්කරු විශේෂ අවධානය යොමු කළ යුතුය.

ඇතැම් විට අදාළ වේ: ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී අදාළ ව්‍යාපෘති ස්ථානයට පිවිසෙන විට මෙම **ESMP** ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබේ

අදාළ නොවේ: තොරතුරු අනාවරණය වූ කොන්දේසි යටතේ මෙම ව්‍යාපෘති ස්ථානයට අදාළ විය නොහැක

ඒකලේඛ: අවධාන වන්නේ නම් පමණි

ස්ථානීය විශේෂිත නිරීක්ෂණ සැලැස්මක්: කොන්ත්‍රාත්කරුවන් විසින් සඳහන් කර ඇති අධීක්ෂණ අවධානය වලට අමතරව ස්ථානීය විශේෂිත නිරීක්ෂණ සැලැස්මෙහි සඳහන් පරිදි කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් අධීක්ෂණය කිරීම සඳහා බැඳී සිටී.

යොමු කිරීම: කොන්ත්‍රාත්කරුවන් **ESMP** ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා බැඳී සිටී.

12.7.2 ස්ථානීය හානි අවම කිරීම

ඉදිකිරීම් කාලය තුළ ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමට අපේක්ෂිත ස්ථානයේ විශේෂිත අවම කිරීමේ පියවරයන් පහත සඳහන් පරිදි වේ.

වගුව 4: ස්ථානීය ES & HS අවම කිරීම සඳහා ගනු ලබන පියවර

හානි අවම කිරීමේ අයිතමය	ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමේ අදියර	වගකීම
<p>i. ඉදි කිරීම් අදියර තුළ බාදන යෙදවීම් සිදුවන බලපෑම අවම කිරීම</p> <p>වැසි කාලය තුළදී ව්‍යාපෘති ස්ථානය බැවුම් සකස් කිරීම සුන්බුන් ඉවත් කිරීම ආදී කාර්යයන් සිදු නොකිරීමට නිර්දේශ කර ඇත. එම නිසා වැසි කාලයට පෙර වියළි කාලගුණික තත්ත්වයක දී සිදුකළ හැකි උපරිමය නායයාම අවම කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය තුළ ක්‍රියාකාරී ලෙස කටයුතු කිරීම අනිවාර්ය වේ. එමෙන්ම වැසි කාලය තුළ ඉහළ බැවුමේ කිසිදු ක්‍රියාකාරකමක් සිදු නොකිරීමට නිර්දේශකර ඇත. මෙය සැලසුම් අදියරේ දී සලකා බැලිය යුතුය.</p>	ස්ථාන සකස් කිරීම සහ ඉදිකිරීම	ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරු
<p>ii . ඉදිකිරීම් අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම</p> <p>ඉදිකිරීම් කසළ බැහැර කිරීම සම්බන්ධයෙන් කොන්ත්‍රාත්කරු විශේෂ අවධානය යොමු කළ යුතුය එවැනි අපද්‍රව්‍ය ජනනය කළ හොත් ඒවා ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ ඒකකය විසින් අනුමත ක්‍රමවේදයකට අනුව සෝදා යාමට ඉඩ නොදී ගබඩා කොට තැබිය යුතුය. ඉදිකිරීම් අපද්‍රව්‍ය මාර්ගයේ බැහැර නොකළ යුතු ය.</p>	ස්ථාන සකස් කිරීම සහ ඉදිකිරීම	ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරු
<p>iii. නැවත ලබා ගත හැකි ද්‍රව්‍ය :</p>		

<p>ඉදි කිරීමේදී පාෂාණමය ද්‍රව්‍ය භාවිතය සලකා බැලිය යුතුය . නමුත් එම ද්‍රව්‍ය මෙම වැඩ සඳහා සුදුසු නොවේ නම්, ඉදි කිරීම් ද්‍රව්‍යක් ලෙස භාවිතා කිරීමට උනන්දුවක් දක්වන පාර්ශවයන්ට ඒවා ලබා ගැනීමට ඉඩ දිය යුතුය.</p>		
<p>iv . විවෘතස්ථාන වල වැසිකිලි සහ කම්කරුවන් සඳහා සනීපාරක්ෂාව ශ්‍රම බලකාය සඳහා නිසි ස්ථානයක සනීපාරක්ෂා පහසුකම් පවත්වාගෙන යාම සඳහා කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් විශේෂ අවධානය යොමු කළ යුතුය. අයගම දිස්ත්‍රික් රෝහල මෙම ස්ථානය අශ්‍රිතව පිහිටා තිබීම හා නාය යාම් ස්ථානයට පිටුපසින් පිහිටි ඉඩම හෝ ගංඟා ආශ්‍රිත ප්‍රදේශ වෙනත් අහිතකර සනීපාරක්ෂක අරමුණු සඳහා යොදා නොගත යුතුය.</p>	<p>ස්ථාන සකස් කිරීම සහ ඉදිකිරීම</p>	<p>ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරු</p>
<p>v .දූවිලි සහ දූවිලි ආවරණ අධික දූවිලි හෝ වායු උත්පාදන ක්‍රියාකාරකම් ඇති වේ නම් මාර්ගය පවතින දිශාවෙන් විශේෂ තිර භාවිතා කළ යුතුය.</p>	<p>ස්ථාන සකස් කිරීම සහ ඉදිකිරීම</p>	<p>ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරු</p>
<p>vi .ඉදිකිරීම් සඳහා ජලය භාවිතය ඉදිකිරීම් සඳහා ජලය ලබා ගත යුත්තේ අනුමත ස්ථාන වලින් පමණි.</p>	<p>ස්ථාන සකස් කිරීම සහ ඉදිකිරීම</p>	<p>ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරු</p>
<p>vii . වැඩ කරන වෙලාවන් ඉදිකිරීම් කටයුතු දහවල් වෙලාවන්හිදී පමණක් සීමා විය යුතුය. කිසිම හේතුවක් මත ආරක්ෂිත ගැටලු නිසා ප.ව. 6න් පසුව කිසිම ක්‍රියාකාරකමක් නිර්දේශ නොකරයි.</p>	<p>ඉදිකිරීම</p>	<p>ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරු</p>
<p>viii. සේවක සෞඛ්‍ය හා ආරක්ෂාව ව්‍යාපෘති ස්ථානයේ සේවකයින් අවදානම් තත්වයන් යටතේ වැඩ කළ යුතු බැවින්, "වැඩ කොන්දේසි සහ ප්‍රජා සෞඛ්‍ය හා ආරක්ෂාව" යටතේ ESMPහි Bහි නිර්දේශ කර ඇති කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ගේ වගකීම් ක්‍රියාත්මක කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. මෙම නිර්දේශයන් නිසි සංවිධානයක් සහ ආරක්ෂිත නිරීක්ෂණ ක්‍රමයක් තුළ අනුගමනය කළ යුතුය. වැසි සමයේ අස්ථාවර බෑවුම් මත වැඩ කිරීම් ඉතා අවදානම් බැවින් වැසි කාලයේ ව්‍යාපෘති කටයුතු සිදු සිදු කිරීම අත්හිටුවීමට විමට කටයුතු කළ යුතුය. කම්කරුවන්ගේ හා ප්‍රජාවගේ ආරක්ෂාව සඳහා උසස් තත්වයේ අනතුරු ඇඟවීමේ පද්ධතියක් සහ පූර්ණ කාලීන මූරකාවල් යොදාගැනීමයොදාගැනීමට තරයේ නිර්දේශ කොට ඇත. පහල බෑවුමේ කම්කරුවන්,පදිකයින් හා ප්‍රජාව මත කළු ගල්/සුන්බුන් පෙරළීමේ අවදානම වළක්වා ගැනීමට ආරක්ෂිත බාධක හා දැල් ස්ථාපිත කිරීම් අනිවාර්ය වේ සේවකයින්ට සනීපාරක්ෂක පහසුකම් සැපයිය යුතු අතර, සනීපාරක්ෂක අපද්‍රව්‍ය නිසි ලෙස බැහැර කළ යුතුය.</p>	<p>ඉදිකිරීම</p>	<p>ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරු</p>

<p>ix . ජල සැපයුම් මාර්ගය</p> <p>නාය යාමට ලක්වූ ඉහල බැවුම හරහා ගමන් කරන ජල නලය ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම් සඳහා බාධාවක් නොවන පරිදි ක්‍රමවත්ව ස්ථාපනය කළ යුතුය. ව්‍යාපෘති ක්‍රියාවන්හිදී ජල සැපයුම්කරු (දිස්ත්‍රික් වෛද්‍ය නිලධාරී - අයගම රෝහල) අවම කිරීම පිළිබඳ කටයුතු හා ජල රැහැන ආරක්ෂිත ස්ථානයකට ගෙන යාම පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම සඳහා උපදෙස් ලබා ගත යුතුය. එම මාර්ගයේ ගුරුත්වාකර්ෂණය යටතෙහි ජලය ප්‍රවාහනය කරන විට අඩු ප්‍රවහයකදී බාධාවීම් ඇති නොවන පරිදි නැවත ස්ථානගත කිරීම පිළිබඳ සැලකිලිමත් විය යුතුය. කෙසේ වෙතත්, ස්ථායීකරණ කටයුතු අවසන් වන විට එම ස්ථානයේ නැවත ස්ථානගත කළ හැකි වන පරිදි සකස් කළ යුතුය . මෙම තත්වයේ දී නිසි තාක්ෂණික නිලධාරීන් විසින් තත්වය ඇගයීමට ලක් කිරීම හා බාධාවකින් තොරව ජලය සැපයීමට සුදුසු විසඳුමක් සැපයිය යුතුය. .</p> <p>ඉදිකිරීම් අදියර තුළ ජල සැපයුම අත්හිටු වීම සම්බන්ධව පරීක්ෂා කළ යුතු අතර ජාල අත්හිටවීමකදී විකල්ප ජල සැපයුම් විධි විධානයක් (අවශ්‍ය ප්‍රමාණය,ගුණත්වය සහිත ප්‍රභවයන්) සුදානම් කර තබා ගත යුතුය .</p>	<p>ඉදිකිරීම</p>	<p>ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරු</p>
<p>x .මහජනතාවට බාධා ඇති වීම (රාත්‍රියේදී මාර්ග තදබදය සහ ආරක්ෂාව)</p> <p>ජනාකීර්ණ වෙලාවන්හිදී මාර්ග කළමනාකරණය සඳහා විශේෂ අවධානය යොමු කළ යුතුය අතර රාත්‍රී කාලයේදී රෝහලේ ගිලන් රථ ගමනාගමනය කළමනාකරණය කළ යුතුය.ජනාකීර්ණ කාලයන්හිදී ව්‍යාපෘති ක්‍රියාවන් හේතුවෙන් ඇතිවන මාර්ග තදබදය අඩු කිරීම සඳහා ව්‍යාපෘති ක්‍රියා අවම විය යුතු අතර විශ්වාසනීය රාත්‍රී පහන් අනිවාර්යය වේ . රෝහල අසල මෙම ස්ථානය පිහිටා ඇති බැවින් රාත්‍රී මුරකරුවකු යෙදවීම අනිවාර්යය වේ.</p>	<p>ඉදිකිරීම</p>	<p>ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරු</p>

12.7.3 ව්‍යාපෘති ස්ථානය අධීක්ෂණය කිරීම

ඉදිකිරීම් අදියර තුළදී ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා මෙම ස්ථානයට නිශ්චිතව දක්වා ඇති පහත දැක්වෙන අධීක්ෂණ සැලැස්ම දැඩි ලෙස අවධාරණය කරනු ලැබේ. මීට අමතරව ඉදිකිරීම් ඉංජිනේරු කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ගේ වගකීම පිළිබඳ සඳහන් කළ යුතු නිරීක්ෂණ ක්‍රියා පටිපාටිය ද ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය.

වගුව 5: පාරිසරික හා සමාජ අධීක්ෂණ සැලසුම; ඉදිකිරීම් අදියර

අධීක්ෂණ අවශ්‍යතා	පරාමිතීන්	පරීක්ෂා කළයුතු වාර ගනන
i. මූලික නිරීක්ෂණ	* ජලයේ ගුණාත්මකභාවය ** අධි අවදානම් නිවාස පිළිබඳ පූර්ව ඉරිතැලීම් සමීක්ෂණය * භූ කම්පන * පසුබිම් ශබ්දය මැනීම * වායු ගුණාත්මක අංශු	එක් වරක් * එක් වරක් * එක් වරක් * එක් වරක් * එක් වරක් *
ii. ඉදිකිරීම් අතරතුර	ජලයේ ගුණාත්මකභාවය භූ කම්පන අධි අවදානම් නිවාස පිළිබඳ පූර්ව ඉරිතැලීම් සමීක්ෂණය ඉදිකිරීම් ශබ්දය වාතය ගුණාත්මකභාවය: අංශු අයගම රෝහලේ ජල සැපයුම් මාර්ගය නැවත ස්ථානගත කිරීම හා ඉදිකිරීම් අදියර තුළ එහි කාර්යසාධනය	බැවුම් කැණීම්වලදී ,භූගත පාෂාණ කැඩීම (සෑම මසකම) * කැණීම් යන්ත්‍රෝපකරණ, පිපිරවීම, හෝ භූ කම්පන ජනනය කරන ඕනෑම ක්‍රියාවක දී * ඉදිකිරීම් තුළදී සැලකිය යුතු විස්ථාපන(ඇත් වීම්)පවතී ** අධික සෞභාකාරී අවස්ථාවලදී පමණක් * මසකට වරක් * දිනපතා
iii. වායු විමෝචනය	අදාළ සියලු යන්ත්‍රෝපකරණ / වාහන ක්‍රියාත්මක වන පරිදි විමෝචන පාලන පරීක්ෂණ සහතිකය තිබිය යුතුය - උපදේශකයාගේ ව්‍යාපෘති ස්ථානය ES විසින් පරීක්ෂා කළ යුතුය	
iv. නිරීක්ෂණ ආයතනය	* ඉරිතැලීම් සමීක්ෂණය හැර අනෙකුත් සියලුම පරාමිතීන් අධ්‍යයනය සඳහා මධ්‍යයම පරිසර අධිකාරියේ ලියාපදිංචි ස්වාධීන නිරීක්ෂණ ආයතනයක් යොදා ගත යුතුය. ** PMU අනුමත ආයතනයක් මගින් ඉරිතැලීම් සමීක්ෂණය පැවැත්විය යුතුය *** කොන්ත්‍රාත්කරුවන් , පාරිසරික සෞඛ්‍ය හා ආරක්ෂක නිලධාරී	
V. අවශ්‍යතා වාර්තා කිරීම	ගංගා ජල ගුණාත්මය - මධ්‍යයම පරිසර අධිකාරිය විසින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද පාරිසරික ජල තත්ත්ව ප්‍රමිතීන් සමග සැසඳීම, 2017 ඉහල අවදානමක් සහිත ගොඩනැඟිලිවල ඉරිතැලීම් සමීක්ෂණය - වෘත්තීමය වාර්තාවක් යන්ත්‍රෝපකරණ, ඉදිකිරීම් ක්‍රියාකාරකම් සහ වාහන ගමන්, CEA සඳහා කම්පනය පිළිබඳ අන්තර් ප්‍රමිතීන් අනුව භූමි දෙදරුම් කම්පනය පසුබිම් ශබ්දය මැනීම - අතිරේක ගැසට් අංක 924.1, මැයි 23,1996, මධ්‍යයම පරිසර අධිකාරිය වායු ගුණාත්මය (අංශු පරීක්ෂාව)-2008 අගෝස්තු මස 15 වන දින අංක 1562/22 දරන අති විශේෂ ගැසට් නිවේදනය යටතේ ජාතික පරිසර උෂ්ණත්ව තත්ත්වයන් - මධ්‍යයම පරිසර අධිකාරිය. ක්ෂුද්‍ර ජීවීන් සහ පරිසර පද්ධතියේ සාරවත්බව: DWC හි උපදෙස් අනුව වර්ෂාපතනය: ඇති විය හැකි අවදානම පිළිබඳව අවධානයෙන් පසු විම සහ ප්‍රතිචාර යාන්ත්‍රණයක් සංවර්ධනය කිරීමට PMU හි ES සහ HS ඒකකය විසින් වාර්තා විශ්ලේෂණය කළ යුතුය.	

13. දුක් ගැනවිලි වලට සවන් දීම

පහත සඳහන් විය හැකි බලපෑම් සඳහා විශේෂ අවධානයක් යොමු කරමින් මෙම ව්‍යාපෘතියේ දුක්ගැනවිලි විසඳීමේ යාන්ත්‍රණය ස්ථාපිත කිරීම සඳහා උපදේශකවරුන් වන **ES** නිලධාරියා වගබලා ගත යුතුය අ) පහල බැවුමේ ප්‍රජාව , ආ) දිස්ත්‍රික් වෛද්‍ය නිලධාරී - අයගම රෝහල්දී, ඇ) ඉඩම් හිමියා (යොමුකිරීම: දුක්ගැනවිලි විසඳීමේ යාන්ත්‍රණය ස්ථාපිත කිරීම සඳහා නිර්දේශිත ක්‍රියා පටිපාටිය සඳහා පරිසර හා සමාජ කළමනාකරණ රාමුව).

14. තොරතුරු අනාවරණය කිරීම

පහත දැක්වෙන ආයතන සහ සංවිධාන අනුව ලකුණු කරන ලද ආකෘති මගින් ES තොරතුරු අනාවරණය කිරීමට PMU හි වගකීම වේ.

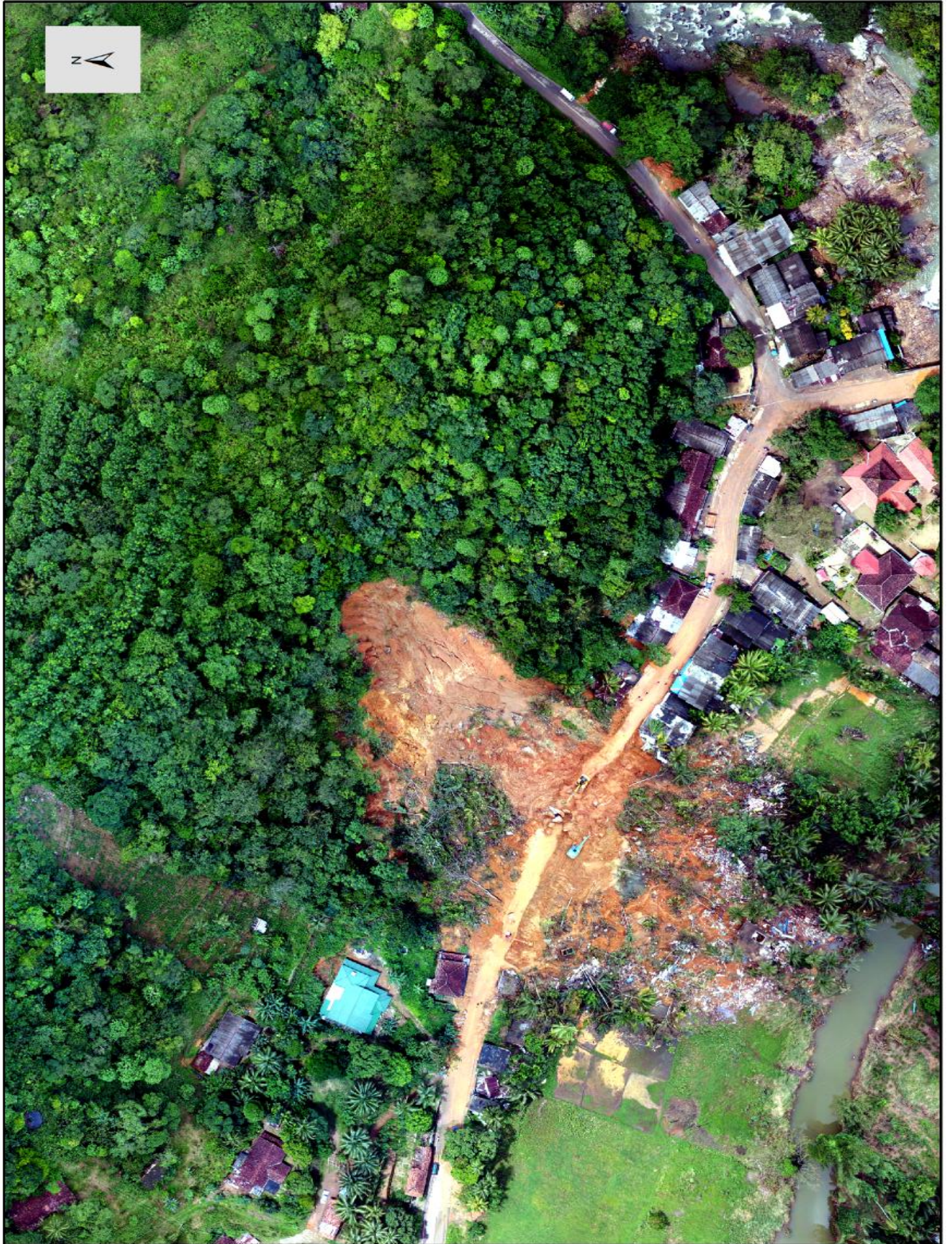
වගුව 6: තොරතුරු අනාවරණය කිරීමේ යෝජිත සැලැස්ම

තොරතුරු	යෝජිත ආයතන	තොරතුරු අනාවරණය කිරීමේ ක්‍රමවේදය
i. ව්‍යාපෘති සැලැස්ම (ස්ථානීය තොරතුරු, සැලසුම, ක්‍රියාත්මක කිරීමේ විධිවිධාන)	දිස්ත්‍රික් මධ්‍යයම පරිසර අධිකාරිය,DFC, DWLC, දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලය, ප්‍රාදේශීය ලේකම්,RDA, රාජ්‍ය ඉඩම් හිමියන්, අනෙකුත් දිස්ත්‍රික මට්ටම් නියෝජිතයන්, ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානයේ දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, AIIB	රැස්වීම්, දිස්ත්‍රික් සම්බන්ධීකරණ කමිටුව, ගිවිසුම්, අනුමැතීන් සහ කැමැත්ත සඳහා අත්සන් කිරීම සඳහා අදාළ වාර්තාව ඉදිරිපත් කිරීම.
ii. පාරිසරික හා සමාජ කළමනාකරණ සැලැස්ම	දිස්ත්‍රික් මධ්‍යයම පරිසර අධිකාරිය, DFC, DWLC, AIIB	රැස්වීම්, දිස්ත්‍රික් සම්බන්ධීකරණ කමිටුව, ගිවිසුම්, අනුමැතීන් සහ කැමැත්ත සඳහා අත්සන් කිරීම සඳහා අදාළ වාර්තාව ඉදිරිපත් කිරීම.
iii. ප්‍රගති වාර්තා (මූලික හා ඉදිකිරීම් කාලය තුළ)	දිස්ත්‍රික් මධ්‍යයම පරිසර අධිකාරිය, DFC, DWLC, AIIB සහ අදාළ පාර්ශ්වයන් සුදුසු පරිදි	ප්‍රගති රැස්වීම්, විශේෂ රැස්වීම්, අදාළ වාර්තා ඉදිරිපත් කිරීම
iv. පාරිසරික අනුකූලතා සේවකයින් සෞඛ්‍ය හා ආරක්ෂාව සඳහා ස්ථාන පරීක්ෂා කිරීම	දිස්ත්‍රික් මධ්‍යයම පරිසර අධිකාරිය, DFC, DWLC, RDA , ප්‍රාදේශීය ලේකම්, පොලිස්, රාජ්‍ය ඉඩම් හිමියන්, ගාම නිලධාරී, දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය NBRO, AIIB හා අදාළ පාර්ශ්වයන්	ලිඛිත හා වාචික සන්නිවේදනය, අදාළ වාර්තා ඉදිරිපත් කිරීම
v. එ.ජා.ර.ස.ට අදාළ තීරණ හා ප්‍රගති සමාලෝචන රැස්වීම්	දිස්ත්‍රික් මධ්‍යයම පරිසර අධිකාරිය, DFC, DWLC, RDA , ප්‍රාදේශීය ලේකම්, පොලිස්, රාජ්‍ය ඉඩම් හිමියන්, ගාම නිලධාරී, දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය NBRO, AIIB හා අදාළ පාර්ශ්වයන්	රැස්වීම්, අදාළ වාර්තා ඉදිරිපත් කිරීම
vi. අදාළ පාර්ශ්වයන්	අදාළ පාර්ශ්වයන්	රැස්වීම්, ලිඛිත හා වාචික සන්නිවේදනය
vii.අනෙකුත් (ජල සැපයුම් මාර්ගයේ ක්‍රියාකාරිත්වය / තත්ත්වය) අයගම රෝහල	සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරී (අයගම දිස්ත්‍රික් රෝහල)	ලිඛිත හා වාචික සන්නිවේදනය

වගුව 7: තොරතුරු රැස්කර ගැනීම සඳහා සම්බන්ධ කර ගත් ආයතන සහ නිලධාරීන්

දිනය	ආයතනය	තොරතුරු සඳහා සම්බන්ධ වූ පුද්ගලයා
08/08/ 2018 පැය 10.30	මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය	WPGL චේර්පිව මහතා – විධායක ඉංජිනේරු
08/08/2018 පැය 13.00	වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව	නිමල් එස් දේවගේ මහතා – වන සංරක්ෂණ නිලධාරී
09/08/2018 පැය 10.00	මධ්‍යයම පරිසර අධිකාරිය	K G.D.N කිරිඇල්ල මහතා අධ්‍යක්ෂ CEA රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කය
09/08/2018 පැය 13.00	වනජීවී හා සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව (DWLC)	මංජුල විද්‍යාරත්න මහතා / වනජීවී නිලධාරී රත්නපුරය
09/08/2018 පැය 14.00	ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ කොමිෂන් සභාව	දුල්මිණි පට්ටුදිආරච්චි මෙනවිය මාණ්ඩලික සහකාර
දුරකථන මගින් සම්මුඛ පරීක්ෂණ	අයගම දිස්ත්‍රික් රෝහල	ආචාර්ය සිසිර කුමාර සහ සහෝදරිය සුදර්මා විජේවික්‍රම

ඇමුණුම I: ව්‍යාපෘති ප්‍රදේශයේ චෙට්‍රින ජායාරූපය

ඇමුණුම II: අපදා ස්ථානයේ ස්වභාවය සහ උපදේශන සේවාවන්

රූපය a: NDRS නිලධාරියා හමුවීම

රූපය b : අසාර්ථක බෑවුම හරහා ගමන් කරන ජල සැපයුම් නලය

රූපය c : ගවරගිරිය මාර්ගයේ වර්තමාන තත්ත්වය (24.08.2018)

රූපය d. බෑවුම් ප්‍රදේශයක් තුළ පිහිටි හානි වූ ගොඩනැගිලි

රූපය e: ගල් පාෂාණ සහ බෑවුම මත තැන්පත් වූ මඩ.

රූපය f: පහළ බෑවුමේ පිහිටි හානි වූ ගොඩනැගිල්ල

ඇමුණුම III: පාර්ශවකරුවන් සමග පැවැත්වූ සාකච්ඡා තුළදී අනාවරණය වූ විශේෂ කරුණු

දිනය: 08/08/2018 සහ 09/08/2018		
ආයතනය	සම්බන්ධීකරණ නිලධාරීගේ නම සහ තනතුර	ඉදිරිපත් වූ සැලකිය යුතු කරුණු
මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය	WPGL වෙරළිව මහතා-විධායක ඉංජිනේරු	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ඉදිකිරීම අපද්‍රව්‍ය / කැණීම් ද්‍රව්‍ය මගින් මගීන්ට සහ මහජනතාවට අපහසුතාවයක් නොවිය යුතුය ඉදිකිරීම අපද්‍රව්‍ය / කැණීම් ද්‍රව්‍ය මගින් මගීන්ට සහ මහජනතාවට අපහසුතාවයක් නොවිය යුතුය මෙම ප්‍රදේශය රත්නපුර-අවිස්සාවේල්ල ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන අධිකාරියේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලයට අයත් වේ. ✓ ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන අධිකාරියේ කිසිදු විරෝධයක් නොමැති අතර, අවම කිරීම ඉතා අවශ්‍ය වේ. ✓ වෙනත් සැලකිලිමත් විය යුතු කරුණු <ul style="list-style-type: none"> • අවම කිරීමකින් පසුව ව්‍යාපෘතිය නිසි පරිදි භාර දීම අවශ්‍ය වේ. • අවම කිරීමකින් පසුව ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් නඩත්තු කටයුතු සිදු කරනු ඇත. • ඉදිකිරීම් වලදී කොන්ත්‍රාත්කරු පුද්ගලික ආරක්ෂණ උපකරණ භාවිතා කළ යුතුයැයි අවධාරණය කරන ලදී. • සෑම අවස්ථාවකදීම කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් වාහන, පදිකයින් සහ රථවාහන ආරක්ෂණ ක්‍රියාමාර්ග, බාධක, අනතුරු ඇගවීමේ ධජ සහ රාත්‍රී වැඩ සඳහා ආරක්ෂිත සහ පහසු මාර්ග සැපයිය යුතු අතර විදුලිය සහ ආලෝකය සහ සැපයිය යුතුය. ✓ ඉදිකිරීම අපද්‍රව්‍ය / කැණීම් ද්‍රව්‍ය මගින් මගීන්ට සහ මහජනතාවට අපහසුතාවයක් නොවිය යුතුය
වන දෙපාර්තමේන්තුව සංරක්ෂණ	නිමල් S දේවගේ මහතා- අඩවි වන නිලධාරී	<ul style="list-style-type: none"> ✓ වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව ව්‍යාපෘතියට විරුද්ධත්වයක් නැත පහත සඳහන් කරුණු අවධාරණය කෙරිණි. ✓ රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කය තුළ වන රක්ෂිත වනාන්තර ඇත. කෙසේ වෙතත්, ඇතැම් විශාල ඉඩම් කොටස් තවමත් පැහැදිලි මායිම් නොමැතිව පවතින අතර, ඒවායින් බොහොමයක් LRC හි බලයට යටත් වේ. දැනට වනාන්තර භූමි මැනුම් කටයුතු සිදුකරමින් පවතී. ✓ කෙසේ වෙතත්, වනාන්තර යටතේ සියලුම පුද්ගලික හෝ වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ ඉඩම් එළිපෙහෙළි කිරීමේදී වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවෙන් අනුමැතිය අවශ්‍ය වේ.

		<p>✓ පෞද්ගලික / LRC / වන සංරක්ෂණ භූමි යන ආදියෙහි මායිම් තවමත් පැහැදිලි නොමැති හෙයින් වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ අනුමැතිය ලබා ගැනීම කළ යුතුය.</p> <p>✓ වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ කාර්යභාරය වන්නේ, බිම් කැබැල්ල ඉවත් කිරීම සඳහා පරීක්ෂා කිරීම, ගස් ඉවත් කළ යුතු ප්‍රමාණය සහ ප්‍රදේශය හා නිශ්චිත වාසභූමි වල වැදගත්කම පරීක්ෂා කිරීමයි. මෙම බිම් කැබැල්ල FD විසින් සමීක්ෂණය කරනු ලබන අතර, වාර්තාව දැව සංස්ථාවට ඉදිරිපත් කරනු ඇත. ඉඩම් කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් ගස් කපා ගත හැකි වුවද, දැව සහයෝගීතා සංවිධානය මගින් ඉවත් කිරීම සිදු කෙරේ. දැව සංස්ථාව විසින් සෙන්ටිමීටර 18 ට වඩා වැඩි ශාඛ ගනු ලැබේ.</p> <p>✓ ඔහුගේ ප්‍රකාශයට අනුව ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමට පෙර අවම කිරීමේ ව්‍යාපෘති යෝජනාව සහ කෙටුම්පත වනාන්තර සංරක්ෂකයට භාර දී අනුමත කරගත යුතු වේ.</p> <p>✓ මෙය වනාන්තර භූමියට පමණක් අදාළ නොවන අතර වනාන්තර අවට හුදකලාව පවතින ඕනෑම ස්ථානයක් සඳහා අදාළ වේ.</p> <p>✓ රත්නපුර වන රක්ෂිතයට විශාල ප්‍රදේශයක් අයත්ව පවතින බැවින්, ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අනුමැතිය ලබා දීමට කොන්දේසි පහත පරිදි වේ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • වනාන්තර සංචිතයට ඇතුළු නොවීම, ශාක විශේෂ එම පරිසරයෙන් ඉවත් කිරීම, ව්‍යාපෘති කටයුතු සඳහා දැව යොදා නොගැනීම • සත්ව විශේෂ වලට හානිකර නොවන ආකාරයකින් රසායනික පිපිරීම් සිදු කළ යුතුය • හානි අවම කිරීම සඳහා ඉදි කරන ව්‍යුහයන් පරිසර හිතකාමී ලෙස සහ සෞන්දර්යාත්මකව නිර්මාණය කළ යුතුය. • ශාක හඳුනා ගැනීම සඳහා පැල භාවිතා කර ඇත්නම් පෙර අනුමැතිය ලබාගත යුතුය • ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳව පූර්ව දැනුවත් කිරීම, රෝපණ සඳහා හොඳ ගස් ලබා දීමෙන් වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට ව්‍යාපෘතියට සහාය විය හැකිය. • වගාව සඳහා සුදුසු ශාක පිළිබඳ නිර්දේශයන් වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවෙන් ලබාගත යුතුය. <p>✓ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය (CEA) විසින් LRC හෝ පුද්ගලික ඉඩම්වල 1ha ට අඩු වනාන්තර ඉවත් කිරීම සඳහා සෘජුව මැදිහත් වනු ඇත.</p> <p>✓ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය සහ වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් විසින් LRC හෝ පුද්ගලික ඉඩම්වල 1ha ට අඩු වනාන්තර ඉවත් කිරීම සඳහා සෘජුව මැදිහත් වනු ඇත.</p>
--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> ✓ අදාළ ව්‍යාපෘති ස්ථානයේ ජලජ හා භූගෝලීය වාස භූමි මැනුම් කිරීම සඳහා නිශ්කාෂන ක්‍රියාවලිය පදනම් කර ගත හැකිය. ව්‍යාපෘති වාර්තාව ක්‍රියාවට නැංවීමේදී සමාන වාර්තා සැපයීම මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ඉල්ලීම විය හැකිය.
මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය	K G.D.N කිරිඇල්ල අධ්‍යක්ෂක – මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කය	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ජාතික සම්පත් කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානයේ 1996 වර්ෂයේ 772/22 යන පාංශු සංරක්ෂණ පනත යටතේ රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයේ ඇබ්ටිපිටිය ප්‍රදේශය සංවේදී ප්‍රදේශයක් ලෙස ගැසට් කර ඇත. ✓ මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ ව්‍යාපෘතියේ විශාලත්වය අනුව නොතකා ඕනෑම සංවර්ධන කටයුත්තක් සිදු කිරීම නොකෙරේ. ✓ ව්‍යාපෘතියකදී මෙය අවශ්‍ය නොවේ. ✓ ව්‍යාපෘතිය සඳහා අයදුම්පත ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා මූලික තොරතුරු ප්‍රශ්න පත (BIQ) අවශ්‍ය වේ. ✓ ජල පෝෂක ප්‍රදේශය පහත වැටීම නිසා පරිසර ප්‍රවාහය පවත්වා ගැනීමට අවශ්‍ය වේ. ✓ ආවේණික ශාක විශේෂ, විශේෂ වාසස්ථාන (නෂ්ට) හා වෘක්ෂලතාදිය අධ්‍යයනය කිරීම අවශ්‍ය වේ ✓ අවම කිරීමේ කටයුතු වලින් පසුව ඇති වන වෙනස නිරීක්ෂණය සඳහා පාරිසරික ඇගයීමක් අවශ්‍ය වේ ✓ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ නිර්දේශ සහිතව අනුමැතිය ලබා දෙනු ලැබේ
09/08/2018		
ආයතනය	සම්බන්ධීකරණ නිලධාරීගේ නම සහ තනතුර	ඉදිරිපත් වූ සැලකිය යුතු කරුණු
වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව	මංජුල විද්‍යාරත්න මහතා / වනජීවී නිලධාරීන්ගේ කාර්යාලය රත්නපුරය	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ව්‍යාපෘතියට විරෝධයක් නැත ✓ අනුමැතිය සඳහා DWLC වෙත වාර්තාවක් ඉදිරිපත් කළ යුතුය ✓ වනජීවී ආඥා පනත යටතේ ශාක හා සත්වයින් ඉවත් කිරීම අවශ්‍ය වේ ✓ ආවේණික, තර්ජනයට ලක්වූ, රතු ලැයිස්තු යටතේ ශාක හා වෘක්ෂලතා ඉවත් කිරීම සඳහා; DWLC වෙතින් අනුමැතිය අවශ්‍ය විය.
ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ කොමිෂන් සභාව.	දුල්මිණි පට්ටුදිආරච්චි මෙනෙවිය මාණ්ඩලික සහකාර	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ කොමිෂන් සභාවට අයිති ඉඩමක් නම් ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ කොමිෂන් සභාවේ ඉඩම් කොමසාරිස් ජනරාල් වෙතින් ලිපියක් මගින් අනුමැතිය ලබා ගත යුතුය.

ඇමුණුම IV: රජයේ ඉඩම් හිමියන්ගෙන් හා පාරිසරික ආයතන වලින් අනුමැතිය ලබා ගැනීම සඳහා යෝජිත ක්‍රමවේදය

1. නායයෑම් ආපදා අවම කිරීමේ ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අනුමැතිය ලබා ගැනීම සඳහා වූ ක්‍රියා පටිපාටිය

- i. RDA** විසින් පිළිගත යුතු සැලැස්ම: ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ආයතනය විසින් අවශ්‍ය වන අනුමැතීන් පිළිබඳ විධිමත් ඉල්ලීමක් සමඟ **RDA** වෙත සවිස්තරාත්මක නිර්මාණ වාර්තාවක් ඉදිරිපත් කළ යුතුය. **PMU** ඉහත ලිපි ලේඛන සකස් කළ යුතු අතර ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයට ලේඛන ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
- ii.** මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරියේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය මෙම යෝජනාව ඇගයීමට ලක් කරනු ලබන අතර ව්‍යාපෘති වාර්තා සඳහා කැඳවිය හැක. අත්‍යාවශ්‍ය සමාලෝචන සැපයිය යුතුය
- iii.** මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් අනුමත කර ඇති අතර, ව්‍යාපෘති ස්ථානයට පිවිසීමට, ඉදිකිරීම් ව්‍යුහයන් සහ අවම කිරීමේ කටයුතු ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය සහ ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ආයතනය අතර ගිවිසුමක් අත්සන් කරනු ඇත.
- iv.** ඇතුළත් විය හැකි කොන්දේසි,
  - නාය යාමේ අවදානම අවම කිරීමෙන් පසුව ව්‍යාපෘතිය නිසි පරිදි භාර දීම අවශ්‍යවේ
  - නාය යාමේ අවදානම අවම කිරීමකින් පසුව නඩත්තු කටයුතු සිදු කළ යුතුය,
  - ඉදිකිරීම් වලදී කොන්ත්‍රාත්කරු පුද්ගලික ආරක්ෂණ උපකරණ භාවිතා කළ යුතුයැයි අවධාරණය කරන ලදී
  - සෑම අවස්ථාවකදීම කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් වාහන, පදිකයින් සහ රථවාහන ආරක්ෂණ ක්‍රියාමාර්ග, ආරක්ෂිත ස්ථාන, කොඩිකරුවන් සහ රාත්‍රී වැඩ සඳහා ආරක්ෂිත සහ පහසු මාර්ගයක් සැපයිය යුතුය. ආලෝකය සැපයිය යුතුය.
  - ඉදිකිරීම් කසල / කැණීම් ද්‍රව්‍ය මහජන / මගී ජනතාව සඳහා අපහසුතාවයක් නොවිය යුතුය

2. පාරිසරික ඉවත්කිරීම් සඳහා දිස්ත්‍රික් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය වෙත ලබා දිය යුතු යෝජිත අනුමත ක්‍රියාවලිය

- i.** ව්‍යාපෘතිය සුදානම් කිරීමේ අදියරේදී **PMU** හි **ES** සහ **H & S** විසින් ව්‍යාපෘතිය අධ්‍යයනය කර මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය වෙත යෝජනාව ඉදිරිපත් කළ යුතුය . එම යෝජනාව තුළ ව්‍යාපෘති ක්‍රියාවලිය තුළ බලපෑමට ලක්වන ඉඩම් පරිමාණය හා වැනි විශේෂිත කොටස් ඇතුළත් වීම වැදගත් වේ.
- ii.** මූලික තොරතුරු ප්‍රශ්නාවලිය (**BIQ**) ඉහත විස්තර සමඟ සම්පූර්ණ කර ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
- iii.** මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් පාරිසරික සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව හරහා පාරිසරික ගැටළු පිළිබඳව ව්‍යාපෘතිය දැනුවත් කිරීම සහ පාරිසරික සංරක්ෂණ වැඩ සටහන් පිළිබඳ වැඩිදුර දැනුවත් කළ හැක.
ව්‍යාපෘතිය මගින් අනුගමනය කළ යුතු ව්‍යාපෘතියට අදාළ නිශ්චිත කොන්දේසි වලට යටත් වනු ලැබේ.

ඇමුණුම V: අධ්‍යයන කණ්ඩායම

නම	තනතුර	විමර්ශනයේදී දරන තනතුර
TDSV ඩයස්	අධ්‍යයකෂ් / ESSD / NBRO	කණ්ඩායම් නායක
SAMS දිසානායක	ජ්‍යෙෂ්ඨ විද්‍යාඥ / ESSD / NBRO	ජ්‍යෙෂ්ඨ පරිසර විද්‍යාඥ
ප්‍රභාත් ලියනආරච්චි	විද්‍යාඥ / ESSD / NBRO	පාරිසරික විද්‍යාඥ
අභීත වනසුන්දර	ව්‍යාපෘතිය භාර නිලධාරී / රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කය	භූ තාක්ෂණ ඉංජිනේරු
ඉන්දු උපමාලි	විද්‍යාඥ / LRRMD/NBRO	භූ විද්‍යාඥ
H කුසලසිරි	කාර්මික නිලධාරී /ESSD/NBRO	GIS / ජනගහන දත්ත / සමීක්ෂණ ආධාර

ඇමුණුම VI: විමර්ශන ලැයිස්තුව

1. අයගම නගරයේ සිදු වූ නායයෑම් පිළිබඳ ජා.ගො.ප සංවිධානයේ ක්ෂේත්‍ර වාර්තාව
2. ගෝලීය පාරිසරික සහ සමාජ කළමනාකරණ සැලැස්ම සඳහා කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ගේ වගකීම් - ශ්‍රී ලංකා නායයාම් අවම කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය - **AiIB**
3. පරිසර හා සමාජ කළමනාකරණ රාමුව - ශ්‍රී ලංකා නායයාම් අවම කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය - **AiIB**
4. නැවත පදිංචි කිරීමේ සැලසුම් රාමුව - ශ්‍රී ලංකා නායයාම් අවම කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය -**AiIB**